

ZBOR

Leto VIII., št. 1 (57)
31. januar 1968
CENA 40 par (40 st. din)

OBČANOV

GLASILO
SZDL
LJUBLJANA-
BEŽIGRAD

Občinska malha

Prihodnji mesec bodo občani na zborih volilcev razpravljali o letošnjem občinskem proračunu. Postopek je že utečen. Svet za finance bo pripravil predloge, kako naj bi denar razdelili: koliko bo šlo za ureditev cest, za stroške vrtce, različne organizacije, socialne podpore, občinsko upravo itd. O teh predlogih bodo razpravljali zbori volilcev, proračun pa bodo dokončno sprejeli odborniki občinske skupščine na svoji seji. Letos ne bo razprav o tem, kakšen delež naj bi odmerili šolstvu in otroškemu varstvu, kajti le-ta je zdaj določen z zakonom: za šole gre povsem določen odstotek proračunskih dohodkov.

Presneto bi bil v zmoti tisti, ki bi bil prepričan, da bo kar nenadoma napočilo leto, ko z občinskim proračunom ne bo več težav: denarja bo dovolj za vse, sleherni bo odšel sit od občinske mize. Ni je čarobne paličice, ki bi v takšno zadovoljstvo razdelila vsebino občinske malhe, kot ni čarobnega konca človekovih potreb in želja.

Razlike pa so vseeno precejšnje. Pred leti smo slavili ob vsakih sto metrih na novo asfaltirane ulice; marsikateri objekt ni nikoli zrasel pod nebo, lahko bi pokazali na dejavnost, ki je zamrla samo zato, ker ni bilo denarja.

Zdaj ne moremo več trditi, da za neko reč ni denarja, lahko samo rečemo, da ga je premalo.

Uporabniki proračunskega denarja so imeli tudi lani večje želje, kot pa jih je bilo mogoče zadovoljiti. Od deleža, ki ga vsak zaposleni Bežigravec prispeva za skupne potrebe v občini, so dobili torej manj kot so bili pričakovali. Vendar zato ni nihče propadel: pri nekem objektu niso zapele lopate, pac pa so plačali le načrte, druge so nekoliko zmanjšali program svoje dejavnosti.

V razpravah o letošnjem občinskem proračunu bi morali imeti pred očmi tudi to dejstvo.

Še razprave o obrti

Občinska skupščina je obravnava razvoj obrti in gostinstva

Brez šefov

Ker kandidati niso ustrezali, štirje odseki občinske uprave nimajo šefov

Štirje odseki občinske uprave (za proračun, dohodke, gospodarstvo in komunalo) so še brez svojih šefov. Razpis za ta delovna mesta, objavljen v časopisih, namreč ni uspel.

Za šefa odseka za proračun in premoženjske zadeve se ni javil nihče, za šefa odseka za dohodke se je prijavil en kandidat, za šefa odseka za gospodarstvo dva in za šefa odseka za gradbene in komunalne zadeve tudi dva kandidata.

Za zadnje štiri omenjene kandidate komisija za volitve, imenovanja in kadrovska vprašanja ugotavlja, da niso ustrezali pogojem razpisa, bodisi zadelj izobrazbe ali službenih let.

Za šefa odseka za dohodke pa prijavljeni kandidat izpolnjuje pogoje, določene v razpisu, vendar je komisija za volitve in imenovanja menila, da naj bi razpis ponovili, če da naj bi se javil še kak kandidat in bi potlej imeli izbiro. S tem stališčem komisije pa se precej odbornikov ni strinjalo, kajti nikjer ni omenjeno, da mora biti več kandidatov in da potlej komisija izbira med konkurenti. Ob tem so odborniki zahtevali tudi podrobnejša pojasnila, kakšni so bili odločilni kriteriji komisije pri izbiri kandidatov.

Občinska skupščina je na predlog komisije za volitve in imenovanja imenovala za šefa odseka za družbene službe Alojza Smolnikarja, doslej svetovalca za samoupravljanje in kadre pri bežigradski občinski skupščini, za šefa odseka za splošne zadeve pa Franca Mekinda, ki je bil doslej vodja administrativno-tehničnih služb občinske skupščine Bežigrad.

Na razpis za mesto šefa odseka za družbene službe so se prijavili trije kandidati. Komisija se je odločila, da Alojz Smolnikar najbolj ustreza za razpisano mesto. Za šefa odseka za splošne zadeve so se prijavili tudi trije kandidati in komisija je menila, da najbolj ustreza Franc Mekinda.

Za šefe štirih odsekov pa je komisija še enkrat objavila razpis. Za vse zahtevajo visoko ali višjo izobrazbo ter 8 let prakse: ekonomsko finančne smeri za šefa odseka za proračun ter šefa odseka za dohodke, ekonomske smeri za šefa odseka za gospodarstvo ter visoko izobrazbo gradbene smeri za šefa odseka za komunalne in gradbene zadeve.

Občinska skupščina na zadnji seji še ni sprejela sklepov o obrti in gostinstvu, po katerih naj bi v prihodnje uravnavali ti dejavnosti v naši občini. Zadevo so odložili na eno prihodnjih sej. Ta čas bo svet za industrijo še enkrat pregledal vse sklepe in upošteval pripombe, ki so jih povedali odborniki na seji občinske skupščine.

O nadaljnem razvoju obrti in gostinstva za Bežigradom, je občinska skupščina razpravljala zdaj že drugič v zadnjem času. O tem so govorili na seji mestnega sveta in na konferenci Socialistične zveze delovnega ljudstva Bežigrad, predlog za sklepe pa je na svoji seji sestavil svet za gospodarstvo občinske skupščine; svet bo

predloge torej obdelal še enkrat in jih potlej predložil občinski skupščini.

Po predlogih naj bi še krepili obrtno dejavnost družbenega in zasebnega sektorja ter s primerno davčno politiko pospeševali razvoj gostinstva. Za opravljanje vseh obrtnih dejavnosti naj bi predpisali kvalifikacije ter pregledali obrtna dovoljenja, ki so jih zdaj izdajali tudi tistim, ki niso imeli kvalifikacij. Uredili naj bi davčno politiko tako, da bi pavaliranje veljalo le za storitveno obrt ne pa za proizvodno, pavšalne osnove za plačevanja prometnega davka zasebnih gostilničarjev pa bi primerjali s prometom v gostilnah družbenega sektorja. Govora je še o olajšavah, ki jih imajo zasebni obrtniki v prvih dveh letih poslovanja, o ureditvi žiro računov, o zaposlenih pri zasebnikih ter o poenostavitvi administrativnega poslovanja v manjših družbenih obrtnih delavnicah in gostinstvu.

Stečaj - in pomoč iz tujine

»Adria aviopromet« pod tujim soncem?

Okrožno gospodarsko sodišče je uvedlo stečajni postopek v letalskem podjetju »Adria aviopromet«. Stečaj je predlagala komisija za prisilno upravo, ki so jo v tem podjetju postavili 15. decembra lani, občinska skupščina pa se je s predlogom strinjala.

»Razpravljali bomo o nič kaj prijetni zadevi, je dejal odbornikom predsednik občinske skupščine Karel Kušar, predno je skupščina obravnavala stečaj »Adria avioprometa«, vendar imamo tudi bolj razveseljive novice.«

Neka tuja letalska družba je namreč »Adria aviopromet« ponudila denar, novo letalo DC-737 in svojo mrežo prog, če naš AA nima dovolj promet.

Dobili so tudi ponudbo za odkup rezervnih delov in materiala. AA je imel te zaloge prevelike in so močno obremenjevale podjetje.

»Adria aviopromet« ima letos tudi zagotovljenih 5.000 ur letenja s svojimi avioni, kar bi bilo dovolj za kolikor toliko ugodno poslovanje.

Vseeno pa bo stečajni postopek tekkel svojo pot. Upanje je, da »Adria aviopromet«, v svetu priznan kot ena najboljših charterskih letalskih družb, ne bo izginil iz »zračnega tržišča«.

V PRIHODNJI ŠTEVILKI:

● občinski proračun, proračuni skladov in proračun mestnega sveta

● načrti plinarne, elektrarne, vodovoda in kanalizacije za gradnje na bežigradskem področju

»Zbor občanov« bo izšel sredi februarja, pred zbori volilcev

Prispevek drugače

Občinska skupščina je na zadnji seji razveljavila sklep, da občani z nizkimi osebnimi dohodki ne plačujejo prispevka za uporabo mestnega zemljišča. Občinska skupščina je namreč maja meseca lani določila, da občani, ki imajo manj kot 40.000 st. dinarjev dohodka mesečno na člana družine, ne plačujejo tega prispevka. To določilo je veljalo za bežigradsko občino, ker je vsaka ljubljanska občina sprejela takšen odlok za svoje območje. Mestni svet pa je 20. decembra lani sprejel spremenjen odlok o plačevanju prispevka za uporabo mestnega zemljišča; med drugim so tudi spremenjene meje takime-novanih con, v odloku pa je za vse mesto določeno, kdo ne plačuje prispevka in torej to ni več v pristojnosti občinske skupščine. Po odloku mestnega sveta so plačevanja prispevka oproščeni tisti občani, ki prejema družbeno-materialno pomoč in drugi, ki bi jim prispevek ogrožal osnovni življenjski standard. Prošnje za oprostitev rešuje odsek za komunalo občinske skupščine.

Obrt tudi na konferenci SZDL

Občinska konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva je razpravljala o zasebnem delu z zasebnimi sredstvi, največ o položaju zasebne obrti in gostinstva. Zavzeli so se za objektivnejša merila in usklajene pogoje za razvoj zasebne in družbene obrti. Poudarili so, naj bi probleme obrti temeljito in vsestransko proučili, da ne bi škodovali razvoju te dejavnosti. Zavzeli so se za učinkovitejšo davčno politiko in predlagali, da bi spet uvedli obvezno šolanje in mojstrski izpit kot pogoj za opravljanje obrtniške dejavnosti. Opozorili so tudi na zapleteno poslovanje in večje stroške družbenih obrtnih organizacij v primerjavi z zasebnimi obrtniki; le-ti, ki so tudi sodelovali v razpravi, pa so poudarili, da imajo večje dajatve pri prometnem davku ter da naj bi banke tudi zasebnim obrtnikom dajale kredite.

Občinska konferenca SZDL je sprejela še poročilo nadzornega odbora in predlog za sestavo sekcij in komisij pri občinski konferenci SZDL.

Zaradi prezaposlenosti v službi so razrešili člana izvršnega odbora Francko Nedeljko in Cirila Trčka ter namesto njih izvolili v izvršni odbor Marjana Kobentarja in Toneta Lahajnarja.

Naposled trgovina v Dolu

V torek 9. januarja je predsednik naše občinske skupščine Karel Kušar na simboličen način odprl v Dolu novo sodobno samopostrežno trgovino ljubljanske »Prehrane«.

Z otvoritvijo P-marketa se je po sedmih letih prebivalcem Dola in okoliških krajev naposled le izpolnila njihova velika želja, ki se je prepletala v razpravah na domala vseh njihovih zborih volilcev in krajevne skupnosti.

Otvoritvene svečanosti so se poleg članov krajevne skupnosti udeležili tudi predstavniki občinske skupščine Ljubljana-Bežigrad ter obeh investorjev gradnje in opreme trgovine — stanovanjskega podjetja »Bežigrado in »Prehrane«.

O novi trgovini berite še na 2. strani.

Otroci pri počitku v novem vrtcu »Ciciban« v Stožicah

En zdravstveni dom

Nova organizacija zdravstva v Ljubljani

Zadnja leta se kaže vse večja potreba po enotni zdravstveni politiki v okviru mesta Ljubljane. Ta potreba pa je z reformo postala še očitnejša, saj je čedalje bolj nevdružno, da je v nekaterih zdravstvenih ustanovah preveč, drugje pa premalo zdravstvenih delavcev, pa tudi razlike v tehnični opremljenosti so prevelike. Občutno znižana prispevna stopnja za zdravstveno varstvo pa je take tokove samo še pospešila. Ker je zakonsko že določen rok, do katerega je potrebno prilagoditi organizacijo zdravstvenih služb novim predpisom, so se tudi v Ljubljani začele intenzivne priprave za združitve zdravstvenih domov in lekarn v enotni zdravstveni dom oziroma lekarno.

O združitvi zdravstvenih ustanov je razpravljala tudi občinska konferenca SZDL, ki je informacijo o poteku priprav predložila občinski skupščini; ta je z združitvijo soglašala in prenesla ustanovitelske pravice Zdravstvenega doma Ljubljana na Mestni svet.

Kako so potekale priprave za združitve?

Organizacijske priprave za izvedbo zakona o organizaciji zdravstvenih služb v Sloveniji so sonele na večletnem analitskem in koordinativnem delu Zavoda za Zdravstveno varstvo in komisij prejšnjega okraja in medobčinskega zdravstvenega centra. Izdelanih je bilo več strokovnih elaboratov, po katerih je bilo sprejeto temeljno izhodišče za reorganizacijo osnovne zdravstvene službe. Novi zdravstveni dom v ustanovitvi ima sedež v dosedanjem zdravstvenem domu Bežigrad, vršilec dolžnosti direktorja pa je dr. Jože Marolt. Začasni svet zdravstvenega doma v ustanovitvi se je konstruiral 28. decembra lani in sprejel začasne samoupravne akte. V zdravstveni dom Ljubljana se je na osnovi predhodne odločitve delovnih skupnosti z referendumom združilo 21 zdravstvenih zavodov.

Strokovne enote zdravstvenega doma Ljubljana

Zdravstveni dom Ljubljana ima 14 strokovnih enot: službo splošne medicine, dispanser za žene, otroški dispanser, dispanser za solarje, dispanser za zdravstveno varstvo študentov, dispanser za pljučne bolezni in TBC, službo medicine dela, zobozdravstveno službo, patronažno službo in službo za nego bolnikov na domu, diagnostični laboratorij, splošni sektor, gospodarsko-računski sektor in tehnično službo. Poleg

teh ima 10 vršilcev dolžnosti koordinatorjev teritorialnih enot, ki so zdravniki splošne prakse.

Reorganizacijo osnovne zdravstvene službe v Ljubljani je uspela, medtem ko je združevanje specialističnih služb še v teku. Med občani ni čutili nobene vznemirljivosti in pritoževanja, zagotovljena je svobodna izbira zdravnika. Delovne enote so

● Na območju zdravstvenega doma Ljubljana živi 268.500 prebivalcev; od teh je zavarovancev delavskega zavarovanja 245.590, kmetijskih zavarovancev pa 21.910.

Na območju zdravstvenega doma Ljubljana je 918 zdravstvenih delavcev, 113 tehničnih delavcev in 86 upravno-administrativnih delavcev.

● V občini Bežigrad je 41.580 prebivalcev: 4.627 otrok do 6. leta starosti, 8.195 mladine do 18. leta starosti in 28.758 starejših. V naši občini je 124 zdravstvenih delavcev in 17 pomožnih ter tehničnih delavcev.

ostale v svojem sedanjem obsegu, mogoče pa jih bo možno bolje organizirati in specializirati ter s tem zagotoviti kvalitetnejšo pomoč občanom. Obseg zdravstvenega varstva občanov pa bo odvisen od sredstev, s katerimi bo zdravstvena služba razpolagala po odmeri pri-

spevne stopnje za to dejavnost. Kljub občutno znižanim sredstvom, namenjenim zdravstveni službi za varstvo občanov v preteklem letu, se obseg zdravstvenega varstva ni bistveno zmanjšal, na kar je brez dvoma vplivalo načelo združevanja sredstev.

Naloge občinskih skupščin

Kljub ustanovitvi zdravstvenih domov bodo občinske skupščine tudi letos sofinancirale zdravstvo, zlasti za preventivno dejavnost in kritje anuitet. Občinske skupščine bodo obdržale tudi nadalje družbeni nadzor nad tistimi delovnimi enotami zdravstvenega doma, ki bodo delale na njenem območju in dale soglasje k imenovanju zdravnika splošne medicine, ki bo skrbel za usklajevanje dela med delovnimi enotami.

Zakon o organizaciji zdravstvenih služb v Sloveniji določa, da na območju mesta lahko obstoja le ena lekarna. Tako so vse ljubljanske lekarnice po enakem postopku, kot zdravstveni domovi, sprejele sklep o pripojitvi k Centralni lekarni in je tako sedaj v Ljubljani le ena lekarna, ki pa ima enako število delovnih enot kot jih je bilo pred združitvijo.

Reorganizacija osnovne zdravstvene službe v Ljubljani je uspela. Zdravstveni dom je formiran, sprejeti so začasni normativni akti in v teku je proces notranje reorganizacije in razporejanja kadra na delovna mesta, ki mora biti končan v prvi polovici leta.

Velika akcija Kumrovec

Letna konferenca Zveze borcev v Stožicah

Organizacija Zveze borcev naj bi bolj skrbela za bolne člane: obiskovali naj bi jih v bolnici ali doma in jim nudili tudi denarno pomoč, če jo potrebujejo, so med drugim sklenili na letni konferenci Zveze združenj borcev Stožice-Ježica. Več pozornosti naj bi posvetili tudi ko- roškim borcem ter še bolj pravično in kritično izbirali tiste, ki jih organizacija pošilja na zdravljenje ali letovanje.

Na konferenci so se zavzeli tudi za pravilno vzgojo mladine. Poudarili so še, da bi morali bolje organizirati zbiranje pomoči za dežele, ki jih prizadenejo vojne ali naravne nesreče.

Pogovor s krvodajalci z Reke

V karavani prijateljstva z Reke, ki je decembra obiskala Ljubljano, je bila tudi skupina reških krvodajalcev. Zeleni so izmenjali izkušnje s krvodajalci in organizatorji te humane akcije v Ljubljani. Občinski odbori Rdečega križa v Ljubljani so jim pripravili sprejem, ki je bil v dvorani krajevne skupnosti »Boris Kidričev« za Bežigradom. Goste je pozdravil podpredsednik občinskega odbora Rdečega križa Bežigrad dr. Dušan Mis, ki je tudi sam večkratni darovalec krvi in organizator akcij v Ljubljani. Gostje so se prisrčno pomenili z domačimi krvodajalci.

Organizacija Zveze borcev NOV v Stožicah in na Ježici ima več kot 500 članov. Lepe uspehe so dosegli zlasti pri obujanju tradicij NOB, kjer tesno sodelujejo z osnovno šolo »Danile Kumar«. Pionirji te šole so tudi pozdravili borce na konferenci. Lani je zaživela tudi zgodovinska sekcija, pomembno delo pa so opravile še socialna in stanovanjska komisija. Zveza vojaških invalidov in sekcija interniranec, ki delujeta v okviru krajevne organizacije Zveze borcev, sta sodelovali pri reševanju vrste pereh problemov svojih članov. Organizacija ZB Stožice-Ježica tudi z gledno ureja partizansko grobnico v Stožicah.

Organizacija Zveze borcev Stožice-Ježica, ki sodeluje z organizacijo ZB v Kumrovcu, je dala pobudo, da bi v Titovem rojstnem kraju zgradili Dom borcev Jugoslavije. Ta predlog je imel ugoden odmev, saj so o njem že razpravljala republiška združenja Zveze borcev; v Kumrovcu so že določili lokacijo za dom, v delu pa je tudi že načrt.

Organizacija vojnih invalidov pri ZZB

Na letni skupščini krajevne organizacije vojaških vojnih invalidov Bežigrad so sklenili, da se priključijo organizaciji Zveze združenj borcev NOV tega terena kjer bo delovala sekcija VVI. O združitvi so razpravljali že lani, letos pa so se odločili. V preteklem obdobju organizacija VVI ni bila najbolj delavna in menijo, da bodo imeli v okviru ZZB več možnosti za aktivno udejstvovanje.

Častni člani

Starejše oficirje, udeležence NOB, naj bi proglasili za častne člane zveze rezervnih oficirjev in podoficirjev, so predlagali na letni konferenci te organizacije na terenu Stožice-Ježica. Poudarili so, da se bodo morali člani še bolj izpopolnjevati v vojaških veščinah in opozorili na pomembno vlogo rezervnih oficirjev v civilni zaščiti. Predlagali so še, naj bi organizacija dobila svoj prapor.

Lani je precej rezervnih oficirjev in podoficirjev in Stožice in Ježice dobilo odlikovanja, 31 pa jih je dobilo višji čin.

Več družabnega življenja

Borci morajo gojiti tovarštvo in drug drugemu pomagati, tako kot je bilo med narodno osvobodilno borbo, so poudarili na občnem zboru krajevne organizacije Zveze borcev Dol - Beričevo. Sklenili so, da bodo pogosteje obiskovali stare ali bolne člane in jim pomagali. Bolj bodo skrbeli tudi za spomenike in spominska obeležja za NOB na svojem območju. Zavzeli so se tudi za organizirano družabno življenje in bodo zato priredili več izletov za vse člane.

Prihodnji mesec krvodajalska akcija

Februarja bo občinska organizacija Rdečega križa pripravila krvodajalsko akcijo. Za Bežigradom morajo zbrati 1.750 krvodajalcev. Računajo predvsem na odziv in delovnih organizacijah; zanje so že pripravili razpored. Krvodajalska akcija pa bo tudi po krajevnih skupnostih.

**DOPISUJTE
V ZBOR
OBČANOV**

Letos dve mladinski brigadi

Občinski komite Zveze mladine Ljubljana-Bežigrad bo tudi letos sodeloval z Mestnim komitejem mladine pri organizaciji mladinskih delovnih brigad.

Bežigradski mladinci se bodo z mladinci drugih ljubljanskih občin lahko odločili za dve delovni akciji. Prva brigada s sto brigadirji bo odšla na znano delovišče pri Zagrebu, kjer je mladina v sedmih letih s strokovnimi sodelavci in s pomočjo mehanizacije zgradila že 14 kilometrov nasipa ob Savi. Po razpoložljivih podatkih bo brigada odšla na delovišče 14. junija. V naselju »Sedem sekretarjev SKOJ« bodo brigadirji preživeli mesec dni. Mestni komite ZM Beograd pa obnavlja letos delovno akcijo Novi Beograd. Pettisočem mladincem iz SR Srbije, nekaterih glavnih mest Jugoslavije in gostom iz tujine, se bo pridružila tudi ljubljanska mladina. V programu je gradnja avtomobilske ceste skozi mesto, ureditev »Parka prijateljstva« in športnih objektov. Ljubljanska brigada bo na delovni akciji Novi Beograd 1968 od 15. junija do 12. julija 1968.

Prenašati izkušnje na mlado generacijo

Več pozornosti bo treba posvetiti tesnejšemu sodelovanju med mlajšimi rezervnimi oficirji in starejšimi, ki so sodelovali v NOB, da bi prenašali izkušnje na mlajšo generacijo, so med drugim poudarili na letnem občnem zboru krajevne organizacije Zveze rezervnih oficirjev in podoficirjev terena Stadion. Razpravljali so še o strokovni vzgoji in vlogi rezervnih oficirjev v splošni ljudski obrambi.

Lani so bili štirje člani organizacije ZROP terena Stadion odlikovani z »Ordenom za vojaške zasluge s srebrnimi meči«, več kot 30 pa jih je dobilo višji čin.

Nova samopostrežna trgovina v Dolu

Prebivalcem Dola in okoliških krajev se je 9. januarja naposled le izpolnila njihova dolgoletna želja. Sedem let je bilo treba, da so slednjič dobili sodobno samopostrežno trgovino, ki bo bržkone v vsem zadovoljevala potrebam maraščajčega prebivalstva.

Objekt je financiralo stanovanjsko podjetje »Bežigrad«, opremo zanj pa je preskrbelo trgovsko podjetje »Prehrana«. Zanimivo je, da je funkcionalna zasnova sodobnega P-marketa z njegovimi trenutnimi zmogljivostmi preračunana za daljši čas in bo trgovina potemtakem krila tudi vse potrebe po redni oskrbi v prihodnosti. Trgovina je organizirana po samopostrežnem načinu prodaje z delno kombinacijo klasične postrežbe pri delikatesnih in galanterijskih izdelkih. V samem objektu je manjši bife s kuhinjo, kjer bo moč ob vsakem dnevnem času dobiti poleg velike izbire najrazličnejših pijač tudi tople malice in vrsto mrzlih jedil.

Prodajni prostori trgovine merijo 161 kvadratnih metrov, skladišča v pritličju in kleti 174 kvadratnih metrov, kuhinja 11 kvadratnih metrov ter vsi ostali pomožni prostori 56 kvadratnih metrov. Tako merijo vsi trgovski prostori skupno kar 405 kvadratnih metrov.

Ze prvi dan poslovanja so imeli v novi trgovini »Prehrane« za nekaj več kot pol milijona starih dinarjev prometa. Z eno besedo — obisk je presegal vsa pričakovanja in skoraj ni bilo človeka, ki ne bi ta dan pomolil svoj »firbec« v novo trgovino. Ljudje, ki so se že v dopoldanskih urah začeli zbirati pred trgovino, pa so nam vsevprek pripovedovali, da ne morejo pozabiti tega dneva. »Ko so zaprli prejšnjo trgovino, smo se morali večkrat podati kar peš po mrazu, in slabe pol ure hoda je bilo treba do Beričevega, da smo si lahko tam preskrbeli najnujnejša živila in ostale potrebščine za vsakdanje življenje.«

I. VIRNIK

Delo Občinske Skupščine

Sklad skupnih rezerv — za rezervo

Svet za gospodarstvo občinske skupščine je na zadnji seki razpravljati tudi o skladu skupnih rezerv gospodarskih organizacij. V tem skladu bo letos približno 412 milijonov st. dinarjev. Več podjetij je že prosilo za posojilo, vendar je svet za gospodarstvo menil, naj sklad služi namenom, ki so mu bili določeni. Upravičene prošnje podjetij za posojila bodo zato obravnavali kasneje, ko bodo na razpolago temeljite analize o poslovanju, zlasti še bilance. Na podlagi teh podatkov bi šele videli, kje bi denar najbolje naložili.

Prošnje za dodelitev posojila iz sklada skupnih rezerv gospodarskih organizacij so doslej vložili: »Ljubljanske mlekarne« (za novo opremo za sladoleđarno, dokončanje modernizacije polnilnice mleka in jogurta) »Modna oblacija« za ureditev okolice nove tovarne v Tolstojevi ulici), in gostinsko podjetje »Bežigrad« (za gradnjo bazena v rekreacijskem centru na Ježici, ker bi na podlagi tega posojila dobili tudi posojilo pri Jugoslovanski banki za zunanjo trgovino), Tovarni »Belinka« pa so odobrili posojilo že lani, vendar ga niso uporabili in prosijo, da bi ga dobili letos.

Posojila iz sklada rezerv dokončno odobri upravni odbor tega sklada.

Ureditev počitniškega doma v Umagu

Približno 25 milijonov st. dinarjev bo še treba, da bi dokončno uredili počitniški dom bežigradske mladine v Umagu na istrski obali. Lani so dom razširili, tako da je v njem še 40 ležišč več in je zdaj prostora za 120 otrok v eni izmenici. Povečanim zmogljivostim pa je treba prilagoditi še kuhinjo, sanitarne prostore in skladišče, da bo dom res vsestransko ustrezen. Če bo pravočasno zagotovljen denar, bodo vsa dela končali do začetka počitniške sezone, ko bo v Umagu spet »bežigradska kolonija« in šola v naravi.

Več za socialne podpore

Svet za zdravstvo in socialno varstvo občinske skupščine je predlagal, da bi letos nekoliko povečali znesek, ki je v občinskem proračunu predviden za socialne podpore. Leto 1966 je šlo za socialne podpore 2,2 milijona st. dinarjev, lani 3 milijone st. din. letos pa naj bi namenili 4 milijone starih dinarjev. Menijo, da predvidena ureditev pokojnin letos še ne bo v celoti izpeljana in bo jeseni treba nekoliko več denarja za zimsko pomoč upokojujencem z najnižjimi prejemki.

Otroci na Vranskem

V domu bežigradskega občinskega odbora Rdečega križa v Stopniku pri Vranskem bo preživelo zimsko počitnice približno 120 bežigradskih otrok iz socialno ogroženih družin. Zvrstili se bodo v štiri izmenice. Denar je prispevala tudi občinska skupščina.

Dopisujte!

JANUAR

Nova telefonska centrala

V bežigradski občini je danes 2.364 telefonskih naročnikov, na nove priključke pa čaka še 1325 občanov in delovnih organizacij

V današnji družbi telefon ni več luksuzen aparat, ki bi se ga lahko privoščili samo najbogatejši. Telefon postaja čedalje bolj potreba, ki jo bo iz dneva v dan čutilo vedno več naših občanov. Pot do te potrebe pa ni tako preprosta. Danes je treba na telefonski priključek čakati leto ali pa še celo več. »Rekorder« med čakajočimi za Bežigradom je pravgotovo Miha Pogačnik iz Koroške ulice 14, ki čaka na telefon že celih 10 let; pisano prošnjo je vložil že 1958. leta.

Kot pa vse kaže, bo tudi problem telefonov v naši občini kmalu zbrisan z dnevnega reda.

Na zadnjem sestanku, v sredini januarja letos so se sestali predstavniki podjetja za PTT promet Ljubljana s pred-

sedstvom skupščine naše občine in izoblikovali naslednja stališča: Podjetje za PTT promet se je obvezalo, da bo na območju Stožic, investiralo gradnjo poštne centrale s poštним uradom, pripravilo vso gradbeno dokumentacijo, zagotovilo vodstvo gradnje, pripravilo dokumentacijo za notranjo opremo ter naprave in zgradilo centralo in poštni urad do konca 1969. leta. Ta centrala bo imela končno kapaciteto 6000 priključkov, v letu 1970. pa bodo bežigradski naročniki v I. fazi dobili 1500 priključkov. Podjetje za PTT promet Ljubljana se je tudi obvezalo, da bo zagotovilo finančna sredstva za nakup poslovnih prostorov za poštni urad v centru Bežigrada (pri Kačiču), v novih poslovnih

stavbah na tem področju, ko bo gradnja postala aktualna.

Občina Bežigrad pa bi zagotovila finančne vire za gradbeni del projekta poštne centrale v višini 150 milijonov S din v dveh enakih obrokih. Prvi del bi zagotovili letos, drugega pa v prihodnjem letu. Ta sredstva bi podjetje za PTT promet vrnilo v 30 letih z 2 odstotno obrestno mero. Občina Bežigrad bi preskrbela za gradnjo tudi zemljišče in sicer dve parceli na površini 1364 kv. m.

150 milijonov S din je za občino velik izdatek, vendar je treba vedeti, da je ta strošek nujen. Tega se naša občinska skupščina dobro zaveda, tako da je gotovo, da bodo ta sredstva le nekje izvirala. Marsikdo se bo gotovo vprašal, zakaj bo nova centrala s poštним uradom toliko oddaljena od današnjega središča Bežigrada (lokacija je predvidena v višini Turnerjeve ulice v Stožicah). Odgovor je dokaj preprost: današnje središče naše občine ne bo večno pa tudi stanovanjska naselja in gospodarske organizacije se vedno bolj širijo proti severu.

Zaradi resnične pripravljenosti skupščine občine Bežigrad, da reši to vprašanje, je podjetje za PTT promet že sklenilo preliminarno pogodbo z Iskro za zgraditev centrale. PTT podjetju je celo uspelo, da je skrajšalo rok gradnje za celo leto, tako da bo centrala narejena že koncem prihodnjega leta.

Seveda pa se težave s telefonsko mrežo niso rodile večraj. Že bivši Okrajni ljudski odbor je ugotovil, da PTT podjetje samo s svojimi lastnimi sredstvi ne bo moglo zagotoviti vseh potreb po pti omrežju. Zato je OLO priporočil občinskim ljudskim odborom, naj s svojimi sredstvi grade potrebne obratne prostore, PTT pa omrežje in centrale s svojimi sredstvi in krediti. Vse ljubljanske občine, razen Bežigrada in Most, so te prostore zgradile.

B. K.

Obrtniki odpovedujejo

V naši občini imamo precej čez 500 obrtnikov. Kakor vedo povedati na občini, na oddelku za prijavo in odmero dohodka oziroma davkov, zadnje čase obrtniki precej odpovedujejo svojo obrt. Povečini začasno ali za nedoločen čas. Večina čaka, da bo videla, kako in kam se bo zasukal veter. V korist ali škodo obrti. Pri tem gre predvsem za nezaupanje v nestabilno davčno politiko.

Po nepopolnih podatkih je občinska davkarja lani rubila pri polovici od vseh obrtnikov ker niso pravočasno plačali davka. Ob tem se na občini sprašujejo, če sploh imajo takšno pravico obrtniki vezani na plačila za svoje storitve pri družbenih podjetjih. Znano je, da le-ta zavlačujejo plačevanje računov tudi po več mesecev.

V občinsko blagajno se je lani steklo 320 milijonov st. dinarjev od privatnih obrtnikov.

V zadnjih dveh mesecih je začasno vrnilo obrt 35 obrtnikov v naši občini. Po vsej verjetnosti je vzrok tudi mrtva zimska sezona in pa dejstvo, da podjetja letos manj sklepajo pogodbe s privatniki, ker še ne vedo, kako se bodo prebila skozi novo gospodarsko leto.

V zadnjem tednu je v enem dnevu odpovedalo obrt 10 občanov.

Dvakratni milijonarji

Lani je davek na skupni dohodek plačalo 1.400 Bežigradčanov, letos jih bo precej več

Kakor smo izvedeli na pristojnem občinskem oddelku, ki se ukvarja z davki od osebnega dohodka, obrti in

posesti, se je teden dni pred 31. januarjem prijavilo nekaj nad 500 občanov, ki so lani zaslužili več kot dva stara milijona dinarjev. Pričakujejo pa, da se jih bo do zadnjega roka prijavilo še najmanj 1.500, tako da jih bo na okroglo za dva tisoč, če ne celo več.

Vsak 17. Bežigradčan se bo letos torej lahko pohvalil, da je dvakratni stari milijonar ...

Lani je bilo nekoliko drugače. Več kot dva milijona je zaslužilo samo 1.407 Bežigradčanov, in sicer se je med njimi zvrstilo 284 inženirjev in arhitektov, 16 političnih in družbenih delavcev, 140 tehnikov, 80 zdravnikov, 5 književnikov, 5 likovnih umetnikov, 3 komponisti, 9 glasbenikov in pevcov, 8 režiserjev in igralcev, 37 znanstvenikov in univerzitetnih profesorjev, 43 knjigovodij, 486 takoiimenovanih delavcev v gospodarstvu, 109 uslužbencev raznih zavodov in inštitutov ter 129 drugih. Med njimi po zanesljivih virih ni bilo nobenega učitelja, ne upokojenca.

Vsi ti dvakratni milijonarji so skupaj prispevali v občinsko blagajno 41 milijonov 153.532 starih dinarjev.

Največ ali 85 odst. je bilo takšnih, ki so komaj pogledali čez dva milijona in plačali najmanjši davek, manjši del pa je po znani davčni lestvici splezal nekoliko višje. Najvišji znesek ni presegel 6 milijonov zasluzka letno.

Po sicer neuradnih podatkih smo v zadnjem koledarskem letu zabeležili povprečno 14 odst. povečanje cen in zasluzkov, kar pa na odmero davka na čisti osebni dohodek uradno ni še nič vplivalo. Prav zato letos upravičeno pričakujemo skoraj še enkrat več dvakratnih milijonarjev (starih seveda) kot lani.

Med davkoplavčevalce, ki se lahko ponašajo z več kot dva milijona st. dinarjev zasluzka v letu 1967., se bodo po zanesljivih virih letos vpsali tudi nekateri upokojujenci, ki so honorarno zaposleni.

Koliko davčnih obvezancev je lani utajilo letni dohodek, ki je presegel mejo dveh starih milijonov, ni znano.

NL

Davek — plačilo po delu?

V eni sami gospodarski organizaciji v naši občini, ki zaposluje okrog 300 delavcev, bo letos plačalo davek na osebni dohodek kar 65 zaposlenih. To je v vsakem primeru neoporečno podjetje, ki s skrbnim gospodarjenjem in solidnim delom povečuje zaslužke svojim delavcem. Za redno in izredno delo. Vsi imajo stanovanja. Plačani so po delu, kdor dela več in bolje, je več plačan. Davek od osebnega dohodka plača tako ali tako, od honorarja pa prav tako. Ker pa je zdaj prebil še dva stara milijona bo plačal še enkrat. Davek na davek.

V to skrajnost je torej zašlo 65 delavcev v podjetju, ki zaposluje komaj 300 delavcev. Podjetje dvakratnih milijonarjev! Čestitamo! Kaj bo takšna obdavčitev spodbuda za še boljše delo v prihodnje? Marsikateri delavec se bo upravičeno vprašal, zakaj moram plačati davek? Zato ker je delal po 10 in več ur na dan, medtem ko so drugi križem rok sedeli v gostinah?

Z zaslužkom dveh starih milijonov na leto nihče nikogar ne ogroža. Ta davčna meja je z ozirom na podražitve in na povišanje plač, ki smo jih preživel zadnje dve leti, prenizka. Takšna obdavčitev samo nestimulativno vpliva na delavčevoprizadevanje za več in bolje.

Z družinskega zornega kota pa je takšna obdavčitev tudi nepravilna. Zakonca, ki vsak zaslužiita manj kot dva milijona, in imata samo enega otroka, sta se izognila davčnemu vijaku, njun prijatelj z nezaposleno ženo in tremi nepreskrbljenimi otroki pa je zaslužil dobra dva milijona... Ker jih je morai, da je lahko kolikor toliko solidno preživel svojo družino. Zato naj plača?

Zdaj ko Stare dinarje zamenjavamo za Nove, bi bilo prav, da jih zamenjamo tudi pri davku na letni zaslužek. Dva stara milijona sta se v zadnjih dveh letih prežvela! Niko Lapajne

Podvoz v Šiško

Povezava Samove ulice in Drenikove ulice pod gorenjsko železnico — prioritetni objekt

V prihodnjih treh ali štirih letih naj bi Ljubljana dobila 5 pomembnih objektov: podvoz pod gorenjsko železnico (med Samovo ulico za Bežigradom in Drenikovo ulico v Šiški), podvoz na Kajuhovi cesti v Mostah, podhod za pešce na Ajdovščini, preurejen Ljubljanski grad in pokrito kopališče. Takšen naj bi bil enoten program prioritetenih investicij mestnega pomena. O njem bodo razpravljale še občinske skupščine in krajevne skupnosti na območju mesta, dokončno pa ga bo sprejel mestni svet na eni prihodnjih sej.

Program investicij mestnega pomena, ki ga je sestavil Ljubljanski urbanistični zavod, zajema 24 objektov. Od teh so izbrali omenjenih 5 objektov, ki imajo ta čas prednost glede na njihov značaj in materialne možnosti mesta.

Gradnja le-teh bo veljala približno 4 milijarde st. dinarjev: oba podvoza in podhod približno 2,7 milijarde st. dinarjev, kopališče in nova cesta na Grad pa 1,3 milijarde st. dinarjev.

Denar naj bi zbrali iz različnih virov: ljubljanske občine naj bi sporazumno združile del prispevka za uporabo mestnega zemljišča, železnica naj bi prispevala za mostovne konstrukcije na podvozih, denar iz občinskih in republiškega cestnega sklada naj bi šel za dela na cestah, denar komunalnih delovnih organizacij pa za prestavitve in preureditve komunalnih naprav pri omenjenih gradnjah. Sporazumeli naj bi se tudi z drugimi podjetji, ki imajo interes in materialne možnosti, da bi pomagali pri uresnitvi tega programa. Projekte in finančno dokumentacijo naj bi začeli takoj pripravljati.

Podvoz pod gorenjsko železnico med Samovo ulico za Bežigradom in Drenikovo ulico v Šiški je eden važnih členov v prometni mreži Ljubljane. Kolikšen je promet na tej cesti, se lahko vsak dan prepričamo pri zapornicah v Janševi ulici. Nova cestna povezava Bežigrada in Šiške naj bi po načrtih tekla takole: Samova ulica bo šla od ovinka pri pekarni naravnost čez Parmovo ulico, po preurejeni Borutovi ulici, skozi podvoz pod železnico in po preurejeni Drenikovi ulici do križišča Na Jami; na Celovško cesto bi prišli torej ravno tam, kot zdaj. Ta odsek bo del večinoma že zgrajene obvozne ceste: Moste—Bežigrad—Šiška.

S podvozom na Kajuhovi cesti v Mostah bi povezali Zaloško in Smartinsko cesto ter uredili prometne poti do industrijske cone in tovornega kolodvora v Mostah.

Generalni urbanistični načrt Ljubljane je predvidel gradnjo podhodov za pešce na najbolj prometnih križiščih v središču mesta in z gradnjo podhoda pri Figovcu, na najbolj prometnem križišču, naj bi začeli uresničevati te načrte.

Preureditev Ljubljanskega gradu ne bo tako kmalu končana in zahtevala bo tudi veliko denarja, med najbolj nujne stvari pa sodi gradnja nove ceste na Grad, zato je tudi ta objekt na prioriteten listi investicij mestnega pomena. Enako velja tudi za pokriti plavalni bazen, za katerega so predlagali, da bi ga začeli graditi že pred štirimi leti. Bazen bo namenjen šolskemu pouku plavanja, za rekreacijo otrok in odraslih ter za treninge športnikov in tekmovanja.

Alpsko mleko

Ljubljanske Mlekarne

Lahko jih kupite več, to mleko ostane sveže 2 MESECA

Novi delovni čas

Anketa

135 odgovorov na vprašanja o (starem novem) jutru in večeru

Sprememba in pol

Občinska skupščina Bežigrada je že dvakrat razpravljala o novem delovnem času in o vplivu, ki ga bo imel na občane. Mnenja so bila deljena. V glavnem pa so se vsi strinjali s sledečim:

Z uvedbo novega delovnega časa bo za občane nastopila vrsta dosedaj popolnoma novih problemov. Dejstvo je, da se je s prehodom na 42 urni delovni teden že izoblikoval petdnevni delovni teden z različno ureditvijo sobote. Razdelitev 42 delovnih ur v pet delovnih dni se je doslej večinoma izvedla z navadnim podaljšanjem že veljavnega delovnega časa, toda ta podaljšani delovni čas ni v pravem odnosu z delovno sposobnostjo posameznega delavca. Delovna storilnost delavca in njegovo počutje v sodobni družbi je namreč po sedanjem delovnem času močno obremenjena. Zaradi zgodaj zjutraj začete dela je delavec do zelo fiziološko in duševno nepripravljen, čeprav delovni ritem, zaposlenost dela, stroji itd. terjajo od njega nasprotno. Psihologi trdijo, da je bil delavec do sedaj zjutraj nasilno prebujen, površno in na hitro urejen, brez ustrezne hrane, z občutkom, da ni imel časa odločiti doma nekaterih stvari, ampak jih je nesel s seboj v službo. Zato prve ure dnevnega dela vsakdo posveti urejanju osebnih problemov, na škodo delovnih nalog. Ker pa se delovni čas prežogaja neha, delavcu ostaja čas za dodatna dela, s čimer izčrpa in onesposoblja svoje moči za uspešna dela v svoji redni zaposlitvi. S tem v zvezi, namreč z dosedanjim delovnim časom, se večina ljudi tudi časovno napačno hrani in napačno izrablja prosti čas.

Razvite industrijske dežele, tudi nekatere socialistične, imajo že precej časa upeljan tak delovni čas, ki bo stopil v veljavo pri nas od 1. februarja za nekatere delovne organizacije in od 1. oktobra za vse, razen za delovne organizacije, ki delajo v več izmenah, pa za gostinstvo, trgovino, različne servise in kmetijstvo, ki itak ne poznajo rednega delovnega časa.

Zakonodajalci, ki so se odločili za tako pomembno spremembo v načinu dela in življenja državljanov, so upoštevali dobre in slabe plati, koristne in nekoristne.

Soloobvezni otroci, torej šole, vzgojno varstvene ustanove in družbena prehrana, naj bi v glavnem vplivali na to, da bi se delovni čas ohranil po starem, kajti večina šol v naši državi in mreža vzgojno-varstvenih ustanov, je organizirana za sedanjí delovni čas. Toda, ko so se zakonodajalci odločili, so bili mnenja, da je enkrat treba prelomiti in da se bodo drugi pogoji, ki so potrebni spremembe, šele po odločitvi spremenili.

Popoln prehod na novi delovni čas, bo v bežigradski občini prizadel skoraj polovico zaposlenih, to je nad 8.000 delavcev. Ta podatek je zlasti pomemben glede prehrane zaposlenih med delovnim časom. Na probleme varstva in šolstva pa s prehodom na novi delovni čas bolj vpliva dejstvo, da v občini stanuje sorazmerno več delavcev, ki so zaposleni v občini Center, stanujejo pa na področju bežigradske občine. To narekuje, da bo v novih pogojih delovnega časa za Bežigradom predvsem treba mnogo storiti na področju varstva in šolstva. Šole, ki imajo dve izmeni, obiskuje za Bežigradom nad 4.300 učencev. Od teh jih je dosedaj ostajalo v celodnevem varstvu le nekaj nad 750, kar ni niti 17 odst. Otroško-varstvenih ustanov je toliko, da je glede na število soloobveznih otrok kapaciteta nekaj čez 800, le-ta pa je zasedena s 110 odstotki.

Ko so odborniki razpravljali o vseh teh problemih, so bili enotnega mnenja, da bo preko noči težko urediti vse probleme, ki bodo nastali in da bodo velike težave zaradi pomanjkanja materialnih sredstev. Ni mogoče, na primer, organizirati celodnevne varstva otrok na solah, ki imajo več kot eno izmeno pouka. Primanjkuje bo torej prostora, prosvetnega kadra in denarja.

Našo anketo smo tokrat zastavili na kolodvoru, zunaj bežigradske občine. Saj delovni čas — takšen ali drugačen — ne pozna občinskih meja.

Štirje smo bili: trije študentje psihologije in novinar. V sredo zjutraj od pete ure do sedme smo na ljubljanski železniški in avtobusni postaji ustavili in s svojimi vprašanji obsuli 82 ljudi, Občanov, ki so prišli v Ljubljano na delo. Z vlakom iz Kranja in Zidanega mosta, pa z avtobusi iz Vrhnike, Kamnika, Novega mesta in Celja. Naslednje jutro, v četrtek, smo ista skupina na istem kolodvoru in avtobusni postaji, ustavili in vprašali 53 občanov, Ljubljancev, ki so hoteli na dolenski vlak, na vlak, ki je peljal proti Jesenicam, pa na avtobus proti Postojni in proti Kočevju.

Kaj smo hoteli zvedeti?

Po statističnih podatkih pride v Ljubljano na delo vsak dan s takšnim ali drugačnim prometnim sredstvom nad dvanajst tisoč delavcev in uslužbencev. Zunaj Ljubljane pa se vozi vsak dan v druge kraje na delo okrog štiri tisoč delavcev in uslužbencev. Lahko rečemo, da je dnevna migracija na delovna mesta v Ljubljano in zunaj nje okrog dvajset tisoč, medtem ko je dnevna migracija na delovna mesta v Sloveniji zunaj krajev, kjer ljudje žive, okrog sto tisoč. Slovenci smo torej med prvimi za Američani, ki se vozijo na daljšo relacijo v službo in nazaj. Vprašanja, ki so s temi potovanji v zvezi in odgovori, ki smo jih hoteli dobiti nanje, so zato zelo pomembni. Človek, ki bi te odgovore poznal, bi v grobi obliki spoznal življenje tako Ljubljancev, kot povprečne Slovenca.

Kdaj ste danes zjutraj vstali?

Oseminsedemdeset anketirancev je odgovorilo, da je vstalo med peto in pol šesto uro zjutraj. Zanimivo, da je

skoraj polovica od tega števila Ljubljancev in polovica občanov, ki žive zunaj Ljubljane. Štirinajst občanov je odgovorilo, da so vstali med pol šesto in šesto uro. Drugi so vstali po šesti uri. To ni bilo vprašanje, pač pa navodilo za pripombe, da smo pri tistih občanah, ki so vstali po šesti uri opazili večjo krmežljivost, kot pri državljanah, ki so vstali pred peto ali po peti uri. Se pač še niso zresnili.

Ste pred odhodom na vlak ali avtobus zajtrkovali? Kaj?

Enainšestdeset anketiranih je odgovorilo, da so zajtrkovali, drugi niso. In od enainšestdesetih, ki so zajtrkovali, jih je kar šestinštirideset takih, ki so spili samo čaj, kavo ali toplo mleko. Drugi so poleg tople tekočine, pojedli še kak grizljaj kruha ali kos, ki je ostal od večerje. Na vprašanje, kdaj bodo jedli in kako, da vzdržijo toliko časa, so odgovorili v devetdesetdeset primerih, da jih čaka od sedme do pol devete ure izdatna topla malica v podjetju, kjer so zaposleni. Le-ta torej rešuje njihov zajtrk.

Kdaj ste šli zvečer spat?

Od stopetinštiridesetih anketiranih jih je šlo stosedemnajst spat pred deveto uro in samo štirje po deseti uri. In, če po bežnemu vtisu, ki smo jih zapisali, ugotovimo, da smo anketirali predvsem osebe stare od petindvajsetega do petdesetega leta, obeh spolov, vseh stanov, ugotavljamo, da je spanje pred deveto uro neizrabljen večer za druge dejavnosti. Vsaj na zahodu je tako, da šele večerni čas, od osme ure do enajste, družine izrabijo za gledanje televizije, za razne obiske, za kino predstave za gledališča in branje knjig. To našo ugotovitev so potrдили odgovori na sledeča vprašanja.

Kolikokrat na teden gledate televizijo?

Od vseh anketirancev jih je samo sedemnajst odgovorilo, da gledajo televizijo takrat, kadar zaslede v programu kaj

boljšega. Ni bilo časa, da bi ugotavljali kaj smatrajo »pod boljše«.

Kolikokrat na mesec obiskujete gledališče ali kino?

V zadnjem mesecu jih je od stopetinštirideset anketirancev šest in sedemdeset obiskalo po dvakrat kino predstave in enainvajset enkrat gledališče. V gledališče sta samo dva prišla v Ljubljano od tistih, ki se dnevno vozijo na delovno mesto v Ljubljano. Eden je v Ljubljani pri znancih preupal, drugega pa je sosed pripeljal in odpeljal s svojim avtomobilom. Devetindeset od anketiranih jih je v zadnjem mesecu obiskalo po dvakrat kino predstave od tistih, ki vsaki dan pridejo na delovno mesto v Ljubljano. Podaljšali so bivanje v Ljubljani po delu, zato, da so obiskali kino predstavo.

Kakšen domači opravke ste danes storili predno ste odšli na vlak — avtobus?

Oseminsedemdeset anketirancev je pripravilo zajtrk in malico za svoje mladoletne otroke. Devetnajst anketirancev je odneslo svoje otroke v vrce. Drugi niso naredili nobenega pomembnejšega opravka.

V koliko izmenah dela vaše podjetje?

Šestindvajset anketirancev je izjavilo, da dela njihovo podjetje v eni izmeni, to je od šestih do dveh, štirinštirideset anketirancev je izjavilo, da dela njihovo podjetje v dveh izmenah, petinštirideset anketirancev pa je izjavilo, da dela njihovo podjetje v treh izmenah. (V bežigradski občini je tako, da dela skoraj polovico gospodarskih podjetij v eni izmeni.)

Kdaj se vrnete z dela domov?

Od stopetindvajset anketirancev jih je 101 odgovorilo, da se vrnejo domov od četrte do pete ure popoldne, drugi pa celo po peti uri. Pet anketirancev je takšnih, da se vrnejo domov samo za eno uro, preden se pripravijo za naslednji dan in grede spat. Od sto petinštirideset anketirancev jih je sedemdeset poročeni z enim do štirimi otroci. Drugi so samci, brez obveznosti.

Vam sedanjí delovni čas ustreza, ali bi se radi vključili v nov delovni čas, ki bo od pol devete ure zjutraj do pete ure popoldne in bodo proste vse sobote in nedelje?

Odgovori na to vprašanje, so zanimivi in presenečajo. Od sto petinštirideset anketi-

rancev, jih je sto štiriinštirideset odgovorilo, da jim sedanjí delovni čas bolj odgovarja novega, ki ga je predložil Zvezni izvršni svet. Na to vprašanje: zakaj? je večina mnenja, da jim ostane popoldne več za domače opravke, čeprav gube večere.

Kaj pa če bi uredili v družbeno prehrano in različne servise? Bi kljub temu vztrajali pri sedanjem delovnem času?

Samo trinštirideset od njih sto štiriinštirideset, ki so odločno za stari delovni čas, so ob dodatnem vprašanju odgovorili, da bi bili za delovni čas, če bi bile stvari temu primerno urejene. Boje se zmešnjav in nerodnosti v družinskem življenju, kajti sedanjí delovni čas, čeprav se nanj navadili že od mladenosti, jim ne da kaj prida za življenje. Neurejene mere v novem delovnem času, bi jih zaposlile še bolj, kajti prosta sobota in nedelja, dejansko ne bosta prinesli zlasti za žene, ki bodo morale v soboto opraviti vse, kar kdaj zdaj opravljajo zlasti vsak dan po delovnem času.

Sicer pa... To je bila anketa. Mišljenje sto petinštiridesetih občanov, ki so vprašani na delo v Ljubljano in Ljubljane na delo v drugih krajih. Občanov, ki so se delovnega časa in življenjskega reda navadili in življenjskega ne morejo predstavljati, zakaj nekaj drugega je pis, pusta črka in pika, druga pa je življenje. Če bomo čez nekaj mesecev na istem kraju in z istim vprašanjem, verjetno celo z istim ljudmi, prišli do drugodnih odgovorov. Anketa je namen, da bi o drobnih stvarih alnih vprašanjih slovenskega delovnega človeka razmisli vodstva podjetij in vladne svoje delovne čase tako, da bi bilo delovnim ljudem bolj po godu.

LOJZE JAKOŠ

»Enorgoinvest« za ceste v Bosni

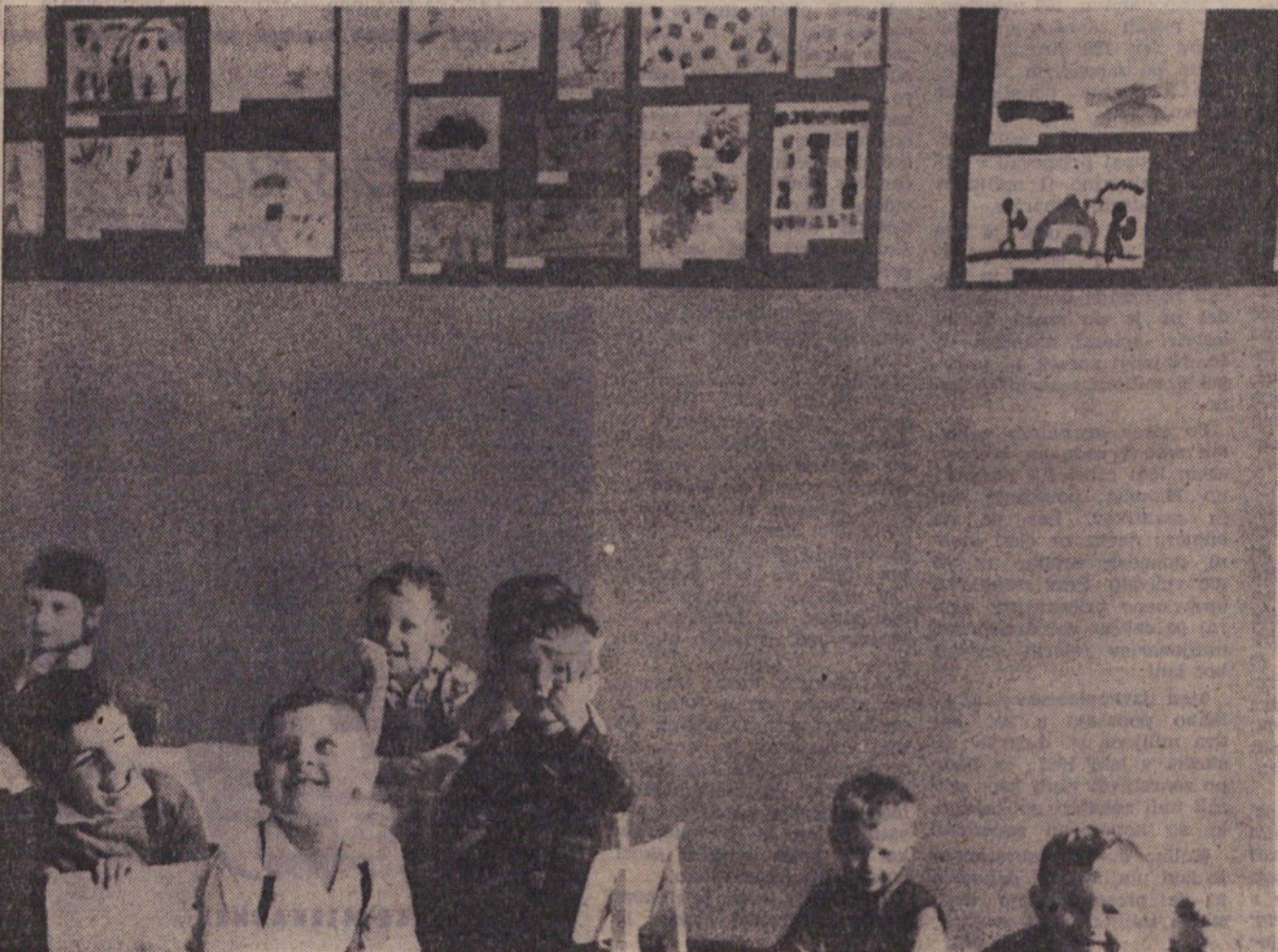
Znano bosansko akcijo gradnje cest, naj bi s svojimi prispevkom podprli tudi delavci in uslužbenci »Enorgoinvest«, tovarne »Enorgoinvest«, sestavni del elektrogigantov Sarajeva. Tako nekako so menili v sarajevski centralni povedali pa niso nič drugega, nejšega, koliko naj bi prispevali črnuški delavci.

Presenetljiva resnica je prenekateri delavec v ni, ki mesečno ne zasluži več kot 70 do 80 tisoč dinarjev, če podpisal za pol pa milijon starih dinarjev za gradnjo novih cest.

Prav ta čas je »Enorgoinvest« v dokaj skripih Dela je dosti, pa so pa so slabe. Tudi za poslovne kaže, da bo kaj bistveno bolje, dokler ne bodo delavci magali krize na trgu in čakali lepših časov.

V črnuškem »Enorgoinvest« stu» menijo, da bodo njihovi delavci prispevali po tisočake posojila za gradnjo ske ceste, nekateri pa bodo tudi po 10 starih tisočakov kakršno stališče bo pa vzel njihov sindikat do akcije. Vsi skupaj naj bi prej zbrali simbolični milijon starih dinarjev za nove ceste v Bosni.

Na kakšen odziv bi poslali na akcija naletela v Bosni?

Novi delovni čas postavlja otroškemu varstvu izredno zahtevne naloge

ZBOR OBČANOV

glasilo občinske konference SZDL Ljubljana-Bežigrad. Izhaja vsak mesec. Ureja uredniški odbor. Predsednik uredniškega odbora: Joško Pirnar. Odgovorni urednik: Janez Snój — Cena izvodu: 40 starih dinarjev, letna naročnina 300 starih dinarjev, za delovne organizacije tisoč starih dinarjev. — Tekoči račun pri NB 501-8-319/2 — Rokopise in slike pošiljajte na naslov: »Zbor občanov«, Ljubljana, Parmova 33. — Tiska ČP »Delo«.

„Elma“ na novi poti

Črnuška tovarna elektromateriala je bila v hudih škripcih, zdaj pa jim gre na bolje

Tovarna elektromateriala »Elma« na Črnučah je pred dvema letoma zašla v precejšnje težave. Njen proizvodni program je obsegal skoraj izključno instalacijski material in ob začetku reforme, ki je zavrla stanovanjsko gradnjo, so »Elmi« obležale v skladiščih velike zaloge teh izdelkov. V istem času se je podjetje lotilo še gradnje in je zato najelo pri Splošni gospodarski banki posojilo, ki bi ga morali vrniti v treh letih. Zaradi tako kratkega roka so bile tudi anuitete zelo visoke, saj so znesle okrog 300 milijonov starih dinarjev v letu dni.

Posledica je bila, da je tovarna ostala tako rekoč brez obratnih sredstev in v začetku leta 1966 so odpustili 160 delavcev. Tedaj se je pred kolektiv postavila težka naloga, ali izvesti popolno reorganizacijo v tovarni ali pa odpustiti še 100 ljudi in životvariti naprej. Kolektiv se je odločil za prvo in na vrsto so prišli eden za drugim ukrepi, s katerimi bi tovarna znova zaživela. Sanacijski načrt tovarne je obsegal v prvi vrsti nalogo, da se spremeni struktura proizvodnje. V »Elmi« je 84 odstotkov celotnega plana proizvodnje obsegal instalacijski material, katerega potrošnja se je zelo zmanjšala. Zato so začeli misliti na druge izdelke, ki bi jih lahko plasirali na tržišče, ne da bi jih pri tem ovirala zmanjšana gradnja stanovanjskih objektov. Zato je bilo treba preusmeriti proizvodnjo iz investicijskih elementov — to je z instalacijskega materiala, na izdelke za široko potrošnjo. Zato so poglobili kooperacijo z zahodnonemško tvrdko »Rorenta« in se lotili proizvodnje termičnih aparatov za gospodinjstva, predvsem likalnikov, razširili so proiz-

vodnjo malih transformatorjev in pripravili razvoj nove proizvodnje panoge — izolacijskega materiala.

V sanacijskem načrtu so bili poleg tega še zelo važni tudi drugi ukrepi, n. pr. zmanjšanje zaloga surovin, pomožnega materiala, nedovršene proizvodnje, polizdelkov in gotovih izdelkov. S tem v zvezi je tudi popolnejši letni plan proizvodnje, ki je bil bolj podrobno izdelan. Od dva in pol mesečne realizacije so prešli na dvomesečno, to se pravi, da so morali kupci poravnati dolgove v krajšem času.

Na ta način so že v letu 1966 pridobili za okroglo 250 milijonov starih dinarjev obratnih sredstev.

Tudi kadrovske spremembe

Seveda ta reorganizacija ni šla brez kadrovskih sprememb. Zamenjali so pet vodilnih delavcev, ki so bili na teh položajih že več kot 10 let in so bili delno tudi ovira za bolj dinamično poslovanje podjetja. Danes dela v »Elmi« 15 inženirjev, 3 diplomirani ekonomisti, psiholog in socialna delavka, 54 tehnikov in še pravnik; vsega skupaj pa je v tem črnuškem podjetju zaposlenih 723 ljudi. Samo lani je k njim prišlo v službo 57 delavcev. V podjetju so ustanovili tudi popolnoma nov projektivni biro, v katerem pripravljajo proizvodnjo novih izdelkov — tega prej niso imeli.

Tudi poslovni politiki zunaj podjetja so posvetili precej pozornosti. Temeljito so se posvetovali z zagrebško tvrdko »Kontakt« in na osnovi tega sklenili, da si razdelijo proizvodnjo instalacijskega materiala. V »Elmi«

bodo delali ene, v »Kontakt« pa spet druge izdelke. Letos se ta program že urešničuje.

Tud politiko izvoza so spremenili. Pred tem se je namreč dogajalo, da so nekatere svoje izdelke prodajali na inozemskem tržišču prepoceni; zato so sedaj došli najnižje cene za prodajo v tujino.

Večja proizvodnja

S temi notranjimi ukrepi so začeli že v letu 1966 in prvi uspehi niso izostali, čeprav se je vse skupaj zavleklo še krepko v preteklo leto. Tako so lani za 18 odstotkov presegli vrednost proizvodnje leta 1966 in kupci so jim v istem letu dolgovali 100 milijonov starih dinarjev več kot leto dni prej. Bruto produkt je lani dosegel vrednost 3 milijarde 321 milijonov starih dinarjev, za letoš, ko bo tovarna praznovala tudi 20-letnico obstoja, pa so si zastavili nalogo, da dosežejo 4 milijarde starih dinarjev bruto produkta, od česar bi izvozili kar za 400 milijonov starih dinarjev svojih izdelkov in to večinoma za konvertibilno valuto. Letos bodo poravnali tudi zadnje obveznosti do Splošne gospodarske banke, drugo leto pa bodo poravnali še tudi vse ostale dolgove.

Letos bodo začeli tudi s proizvodnjo vrste novih izdelkov. Pri instalacijskem materialu se bodo osredotočili v glavnem na stikala in okove. V proizvodnem planu za termične aparate pripravljajo precej večji asortiman izdelkov, mislijo pa začeti še s popolnoma novimi proizvodi izolacijskega materiala, ki bodo narejeni na bazi silikonov, ki v marsikaterem pogledu pomenijo dokajšen napredek v izolacijski tehniki. Pri proizvodnji silikonskih izolacijskih materialov bodo sodelovali s tujimi kooperanti.

Novi izdelki

Če pogledamo še nekaj števil, ki nam jih je povedal direktor »Elme« inž. Rudi Vavpetič, se jasno vidi preusmeritev proizvodnje z investicijskih izdelkov na proizvode široke potrošnje. Tako so delali v letu 1965 v »Elmi« še več kot štiri petine instalacijskega materiala, ostalo pa so bili izdelki za široko potrošnjo. Ze v letu 1966 so od cele proizvodnje delali 69 odstotkov teh izdelkov, leto dni kasneje pa le 58 odstotkov od celotne proizvodnje. Letošnji plan predvideva takole razdelitev: 54 odstotkov proizvodnje bo instalacijski material, 25 odst. termični aparati, 8 odst. izolacijski material in 9 odst. transformatorji.

Kot je še pripomnil Rudi Vavpetič, mora tovarna, ki proizvaja neposredno za tržišče, skrbeti za skrbno načrtovanje proizvodnje, levji del te proizvodnje ne sme biti ne prevelik ne premajhen in podjetje mora v kakršnihkoli razmerah najti pot na trg. Če je proizvodnja izdelkov za investicijske potrebe, v tem primeru instalacijski material, prevelika in ga tržišče ne absorbira, mora kolektiv v najkrajšem času poskrbeti za izravnavo tega, to se pravi za preusmeritev dela proizvodnje na izdelke za potrebe široke potrošnje. Poleg tega pa lahko z drugimi svojimi izdelki zalaga še del industrije. Če hoče tovarna uspevati, seveda ne sme zanemariti sodelovanja s sorodnimi podjetji, naj si bo to doma ali v tujini.

Posebni tovornjaki-nakladalci na dvorišču podjetja DINOS

DINOS se širi

Zbrali so skoraj 80.000 ton odpadnih surovin — Poslovalnica tudi v Zagrebu

DINOS, ena najmočnejših gospodarskih organizacij v naši občini, ki jo še zmeraj vodi Stane Koman, nekdanji predsednik bežigradske občine, stopa v novo leto z novimi načrti in novimi nalogami. V kratkem pogovoru nam je prvi mož tega podjetja povedal naslednje: Podjetje »Steklenica« se je formalno že lani združilo z »Elmo« in postalo naša poslovna enota. Sicer pa imamo, kar je bolj ali manj znano, 14 poslovalnic po vsej Sloveniji. Pravkar smo novo odprli tudi v Zagrebu. Preko poslovalnice Brežice smo se začeli previdno širiti čez rebralsko mejo. Skladišča, ki obravnavajo odpadni material, imamo v Mariboru, Celju, Kraškem, Novi Gorici, Ljubljani, Brežicah, Slovenskih Konjicah, Trbovljah, Kočevju, Ilirski Bistrici, Novem mestu, itd.

za nas izdelaj v mariborski tovarni avtomobilov TAM. Hidravlični »rokla« preprosto spustita nakladalni kason na zemljo in ga potem spet postavita na tovornjak. Po prvih poskusih so se samonakladalniki obnesli odlično.

17 ton težka stiskalnica

Ko že govorimo o modernizaciji dela v naši stroki, naj povem še dve, tri besede o novi stiskalnici za pranje pločevine, ki so jo skonstruirali po naših predlogih in zahtevah v Zahodni Nemčiji. Težka bo 18 ton z dnevno zmogljivostjo 25 ton pločevine. Veljala nas bo 40 milijonov S din. Da bo čim bolj rentabilna, bo stalno krožila po Sloveniji in Hrvaški. Od kupa do kupa pločevine, ki ga bo sprežala v primerno velike in težke kvadre. Za seboj jo bo vlekel tovornjak. Takšen kup bo

moral vsebovati najmanj 300 ton pločevine, da se ga bo lotila. Z njo bomo delali usluge železarnam in drugim podjetjem, ki podobne stiskalnice nimajo. Kakor nam kaže obseg dela, bo nova stiskalnica v celoti izkoriščena samo tako, da bo stalno na poti od enega do drugega skladišča. S »hrano« jo bo oskrbovala štiričlanska posebej za to delo usposobljena ekipa in sicer dva šoferja in dva mehanika.

Lani smo zbrali za 78.000 ton raznega odpadnega materiala, kar predstavlja 5 milijard 850 tisoč S din bruto prometa. Letošnji plan pa predvideva 6 milijard S din prometa ali 80.000 ton zbranih surovin.

Nekaj malega smo izvažali tudi v Italijo, predvsem papir in železo. Vsi posli so bili suficitni, je končal v. d. direktorja Stane Koman.

50.000 ton železa

Glavni odkupni material je železo. Lani smo ga odkupili za okroglo 50.000 ton, kar predstavlja 75 odst. vse surovine. Zaenkrat smo še zmeraj največje podjetje za odkupovanje odpadnih surovin v Jugoslaviji. Razen poslovalnic imamo še vrsto skladišč, kakaj vsaka poslovalnica ima najmanj 2 do 3 skladišča na svojem območju.

Povprečni zaslužek naših delavcev se vrti okrog 90 tisoč S din mesečno, najnižji pa okrog 60 tisočakov. Razlika v ceni surovin je lani v leto manjša. To je bistveni problem. Iz te situacije se rešujemo z mehanizacijo in modernizacijo prevoza. Gre za razliko med prodajna cena železa in barvanje kovin je dolga leta ista ali pa se zvišuje. Papir ima status dogovorjene cene med proizvajalcem in predelovalcem. Tekstil ima prosto ceno in sproti oblikuje trg. Zadnje mesece v starem letu smo začeli uvajati v delo samonakladalce. To so prvi takšni tovornjaki v naši stroki. Vse delo opravljajo samo šofer, zato ni potrebna nobena pomožna delavca. Takšen samonakladalnik v resnici zamenja štiri do pet navadnih tovornjakov, s čimer močno poceni naše delo. Z boljše in dohodnostjo proučeno organizacijo dela bo takšen samonakladalnik zamenjal po približno računih kar 6 tovornjakov in njihove posadke. Trenutno imamo štiri samonakladalnike, in sicer v Mariboru, Celju, Ljubljani in Zagrebu po enega. Ti vozovi delajo v celoti domače proizvodnje in sicer so jih posebej

Bo Kamničan še piskal preko Ljubljanskega polja ali ne več? Najsi bo vprašanje v bistvu sentimentalno, je vselej dovolj resno, da mu posvetimo par vrstic.

Pomočnik direktorja Združenega železniško transportnega podjetja Ljubljana tovariš Oprešnik nam je povedal takole:

»Soglasje republiškega izvršnega sveta, da železniška proga Ljubljana—Kamnik izgubi status javne železniške proge, v bistvu pomeni, da izvršni svet ne bo več kril izgube, ki smo jo imeli z njo vsako leto. To pa praktično pomeni, da mora podjetje nekaj storiti. Prezgodaj bi bilo zato biti plat zvona, ces kamniško progo bodo ukiniteli. Prizadevamo si, da bi na njej povečali promet, da bi našli ustrezno rešitev in začeli poslovati tudi na tej progi ekonomsko. Kar zadeva potniški promet smo s prizadetima občinama Kamnik in Domžale dosegli načelno soglasje. Gre za križje negativne razlike pri potniškem prometu.

S tovrnim prometom pa je takole: tovrni promet je dostavna usluga. Ker je kamniška proga praktično izgubila položaj javne proge s citiranim sklepom izvršnega sveta, smo prisiljeni tudi na njej poslovati ekonomsko. To pa doslej ni bila praksa. Na njej bomo skušali poslovati podobno kot na progi Straža —Novo mesto, ki se splošno tako strankam kot podjetju. Cena prevozov bo odvisna od

Mrtva proga ob bežigradski industrijski ceni?

letne količine tovora, ki ga bo želelo po njej prepeljati določeno podjetje.

Cim več bo torej tovora, tem cenejši bo prevoz. In, če se bo v celoti povečal tovrni promet, potem le-ta železniška proga ne bo ostala samo industrijski tir ali celo mrtva proga. Zdaj zbiramo ponudbe podjetij.

Novi režim na kamniški progi začne veljati 1. februarja. Tri, štiri mesece bomo iskali ponudnike za prevoze, potem bomo videli, kako in kaj. Če bo tovora za vse leto dovolj, če nam bo račun pokazal, da bomo lahko poslovali gospodarsko, potem bo Kamničan še vozil. V nasprotnem primeru bomo morali ukrepati.

To skratka pomeni, da bo Kamničan še sopihal čez Ljubljansko polje, če bo... Če bo imel dovolj tovora, če bodo podjetja več blaga kot doslej želela prepeljati po železnici in ne po cesti, če bodo železničarji imeli čist račun.

Tako pravijo železničarji. Kaj pa pravijo potniki? Vsi, ki od ranih nog poznamo Kamničana, se običajno radi pošalimo:

»Zakaj na Kamničanu ni več pozoril, ki so bojda včasih bila; Trganje cvetic med vožnjo prepovedano?«

Tako počasi jo namreč že od nekdanj reže naš vrli Kamničan čez polje in Savo tja proti Domžalam in Kamniku. Hudo vroče mu je po

Bo „kamničan“ vozil po cesti?

Mrtva proga ob bežigradski industrijski ceni?

navadi, ko se zaganja v savsko ježo med Ježico in Savljami. Kolikokrat se je morala lokomotiva po dvakrat vrniti pod breg, da je zmagala klanec...

Cas je zlato. Posebno v modernih časih si moramo to posebno zapomniti. Kamničan pa se ne zmeni dosti za čas, slej ko prej jo reže čez polje po starem, lepo počasi ali »gemitlihe«, kot se je reklo v starih časih. In nič čudnega! Za pogon je podedoval dobre stare cesarske kraljeve lokomotive, ki so preživele že marsikatero reformo. Ubogi, močno naglušni stroji potrebujejo za pot med Kamnikom in Ljubljano skoraj pol ure več kot pred petdesetimi leti.

Lani so kamniško progo v celoti obnovili, da bi zdržala nove in težje tovore kot doslej, zdaj pa ji bijemo plat zvona.

Povsod po industrijsko razvitem svetu se tovor vrača nazaj na železnico. In to v deželah, ki imajo moderne štiristezne avtomobilske ceste s posebnim tretjim pasom v klanec — za tovornjake. Zakaj? Preprosto. Pametni možje so izračunali, da je prevoz tovora po železnici še zmeraj cenejši kot občasno obnavljanje dragih avtomobilskih cest, ki naj bi ob vsakem času prenesle hude osne pritisk 20 in več ton težkih tovornjakov! Tako na primer so si izračunali v Za-

hodni Nemčiji, ki jo po dolgem in počez sekajo avtomobilske ceste.

Pri nas pravih avtomobilskih cest sploh ne premorimo, temveč samo navadne bolj ali manj slabe ceste, ki še zdaleč niso sposobne, da bi zares prenesle težke tovornjake brez posledic. Spominimo se samo, kakšne so te naše ceste po prvi odjugi spomlad!

Posebno poglavje pri rentabilnosti kamniške železniške proge predstavlja ranžirna postaja v Šiški, ki je za Ljubljano posebna prometna in urbanistična postajnica. Mora stroške za primitivno »foršibanje« tovornih vagonov nositi kamniška železniška proga in tovari, ki po njej prilezejo v Ljubljano ali v Kamnik? Koliko živčnih zlomov so zabeležili med stanovalci ob železniškem prelazu čez kamniško progo na meji med Bežigradom in Šiško vedo povedati samo prizadeti ljudje, ki tam stanujejo.

Usoda Kamničana je torej na kocki. Rešitev se zdi preprosta. Voziti mora hitreje, ceneje in bolj gospodarsko kot doslej. Če bodo vsaj ti pogoji, pa morda še kakšen, izpolnjeni, potem se zanj ni treba bati. Pa tudi cesta Ljubljana—Kamnik se bo ob ugodnem razpletu dogodkov okrog ranžirne postaje v Šiški lahko malec oddahnila in dočakala manj »pretresljive« čase, kot jih je poznala v zadnjih tovrnjaskih letih.

Od Ruskega carja do mostu nič novega

Komisija prometnih strokovnjakov ni odobrila projekta za gradnjo kolesarskih stez in pločnikov – Ta odsek Titove ceste letos ni v načrtih za preureditev

Ne glede na dejstvo, da gre za ureditev prometnih razmer na cesti I. reda, za kar je dolžan skrbeti republiški cestni sklad oziroma cestno podjetje v Ljubljani, smo menili ob mnogih predlogih občanov, zlasti občanov z Ježice, zborov volivcev, pa tudi ob prometni nevarnosti – da je prav, da občina s sredstvi svojega sklada uredi vsaj najnujnejše. To je – kolesarsko stezo in pa pas za pešce, za kar bi porabili 20 milijonov starih dinarjev, ki jih je odobrila upravni odbor cestnega sklada občine. Tako pravijo na skupščini naše občine.

To bi lahko bil začetek pri ureditvi ceste od Ruskega carja do črnuškega mosta. Stvari pa so s zapletle in tako smo sedaj prav tam, če ne še na slabšem, kot pred enim letom.

Prometni strokovnjaki: »Ne«

Po pregledu omenjenega odseka so ugotovili, da je treba za rekonstrukcijo načrt. Projektant ljubljanskega urabnističnega zavoda inž. Pavel Pečenko je moral upoštevati dejstvo, da za rušenje stavb in za nadomestna stanovanja, pa tudi za dokončno rekonstrukcijo ni denarja. Projekt je veljal približno 900.000 starih dinarjev, dela pa naj bi veljala – kot so ocenili – 25.763.827 starih dinarjev.

Stanovanjsko podjetje Bežigrad-Moste, ki je bilo pooblaščen za operativno vodstvo del, je sklenilo pogodbo z izvajalcem – s cestnim podjetjem v Ljubljani. Kmalu za tem je republiški inšpektorat z razpisom sestavil komisijo, ki je oktobra lani pregledala omenjeni projekt in odsek ceste, ki naj bi ga rekonstruirali. Komisija je ugotovila, da predlagana rešitev ne zagotavlja varnega prometa in da zato – ni ustrežna.

Kaj je predlagala komisija?

Člani komisije so menili, da bi bile na omenjenem odseku možne tri rešitve.

Prva rešitev: gradnja nove ceste, ki pa bi jo speljali drugod.

Druga rešitev: gradnja kolesarskih stez in poti za pešce (v obe smeri). Razširiti bi morali 600 m glavnega vozišča proti zahodu. Cesto bi bilo treba različno razširiti, vendar največ za 1,30 metra. Tako bi pridobili prostor za obe kolesarski stezi in oba pločnika. Zato pa bi bilo treba porušiti dve hiši, ponekod pa bi bilo treba urediti odvodnjavanje.

Tretja rešitev: zgraditi naj bi dvosmerni kolesarsko stezo samo na zahodni strani ceste (v drugi rešitvi na obeh straneh!), pločnika pa na obeh straneh ceste. Ob tem razširitev vozišča ne bi bila potrebna, porušiti pa bi kljub temu morali dve hiši.

Komisija je menila, da je druga rešitev najprimernejša. Seveda komisija pri predlaganih rešitvah ni upoštevala, koliko bi izvedba veljala, saj to ni bila njena naloga.

Po vsem tem je republiški sekretariat za gospodarstvo oktobra lani izdal odločbo, v kateri piše, da se zahteva za ureditev pasu za kolesarje in pešce ne ugodí. Zoper odločbo ni bila dovoljena pritožba, lahko pa bi sprožili upravni spor. Svet za urbanizem, komunalne in stanovanjske zadeve je novembra lani sklenil, da upravnega spora ne kaže sprožiti, ker bi v tem postopku odločali le o zakonitosti odločbe, ne pa o smotnosti. Sklenil je tudi, da bo o vsem obvestil krajevno skupnost Posavje z željo, da bi o tem problemu še razpravljala in iskala rešitev. Republiški skladu za ceste pa je treba poslati – so tudi sklenili – zahtevo, da je treba ta odsek ceste I. reda popolnoma urediti, da ne bo več nevarnosti za udeležence prometa.

Kam z dvajsetimi milijoni?

Tako je bilo. V takšnih razmerah je upravni odbor cestnega sklada občine sklenil, da bo porabil 20 milijonov Sdin, ki so bili odobreni za rekonstrukcijo odseka od Ruskega carja do črnuškega mosta, za asfaltiranje stare »nemške« ceste. Zlasti se zato, ker je bilo že odobrenih 10 milijonov Sdin za rekonstrukcijo in asfaltiranje omenjene ceste od mostu pri Črnučah proti Sentvidu. Sklenili so: asfaltirali bomo toliko ceste, kolikor bo denarja.

Ob tem velja omeniti, da

Sprejet zazidalni načrt za Sosesko 7

Mestni svet je sprejel odlok o zazidalnem načrtu za Sosesko 7 na Ježici. Soseska obsega zemljišče med Titovo cesto in kamniško železnico ter med novo projektirano obvožno cesto (za klubom družbenih organizacij v Stožicah) in savsko ježo. Soseska meri 62 hektarov, ko bo zgrajena, pa bo tam prebivalo 10.000 ljudi več kot zdaj. Načrt vključuje stari naselji ob cesti proti Savljam na Ježici in »Korejo« v Stožicah, med tema dvema naseljema pa bo (za Ruskim carjem) zrasla popolnoma nova mestna četrt z množico velikih stanovanjskih poslopij in individualnih hiš, trgovinami, servisi, otroškimi vrtci, parki, igrišči itd.

O načrtih za Sosesko 7 je že večkrat razpravljala bežigradska občinska skupščina in zbori volivcev, v klubu družbenih organizacij v Stožicah so bili projekti tudi razstavljeni, zazidalni načrti pa je dokončno sprejel mestni svet.

so Savske elektrarne, ki imajo transformatorsko postajo v Klečah, lani namenile tudi 20 milijonov Sdin za asfaltiranje iste ceste, toda iz šišenske smeri do vhoda v njihove objekte z željo, da bi občina Bežigrad dala preostali denar za asfaltiranje celega odseka.

Tako je po končanih delih na območju bežigradske občine ostalo brez asfalta še kakšnih 500 m ceste od Ježice do Vižmarij. Če bi hoteli asfaltirati še ta odsek, bi potrebovali deset milijonov starih dinarjev, ki pa jih občina lani ni mogla dati.

Kakšni razlogi so naravkovali asfaltiranje »nemške« ceste

Po asfaltiranju bi lahko mnogo lažje preusmerili tovrstni promet na poti z Gorenjske na Stajersko in obratno. Tako bi razbremenili mestne ceste in zmanjšali poškodbe na nedavno obnovljenih cestah, ki služijo za obvoz – na primer Janševa in Černetova ulica. S preusmeritvijo prometa bi bile tudi boljše prometne razmere na odseku Titove ceste od Ruskega carja do železniške proge, nekoliko večja pa bi bila tudi varnost pešcev in kolesarjev. To so bili glavni razlogi.

Toda, kje dobiti denar za asfaltiranje še preostalih 500 metrov? Na občini so na tihem upali, da bodo Savske elektrarne tudi letos kaj prispevale. Zal iz tega ne bo nič, ker Savske elektrarne letos ne nameravajo ničesar dati, ker – kot pravijo – nimajo denarja. Bila so tudi upanja, da bo mestni svet to celo sprejel za »svojo« glede na pomen, ki jo ima za mesto. Tudi iz tega ne bo nič! Zato je sedaj težko reči, kdaj bo na voljo deset milijonov za dokončno asfaltiranje »nemške« ceste in kdo jih bo dal.

Nevarni klanec, takšen kot je?

Prav tako je težko povedati, kako bo z rekonstrukcijo odseka od Ruskega carja do črnuškega mostu.

Resnici na ljubo pa je treba zapisati:

Občinska skupščina Ljubljana-Bežigrad je temu odseku posvetila precej pozornost.

Cesta I. (ne)reda na Ježici

sti, pripravljena pa je bila urediti pločnika za pešce in kolesarski stezi in to tudi – plačati. Zal ni uspela, denar pa je porabila za rekonstrukcijo obvozne (»nemške«) ceste, za katero bi bilo dolžno poskrbeti cestno podjetje v Ljubljani oziroma republiški cestni sklad.

Predsednik cestnega sklada občine Ljubljana-Bežigrad inž. Miloš Polič in predsednik sveta za urbanizem, komunalno in stanovanjske zadeve inž. Franc Čačovič menita, da je treba posvetiti vso skrb in pozornost prometnim problemom na ljubljanskih »vpadnicah«, zlasti pa »vpadnici« s Stajerske. Zato bi morali doseči, da bi republiški cestni sklad v svoj letošnji program zapisal tudi popolno rekonstrukcijo Titove ceste od Ruskega carja do črnuškega mostu.

Republiški cestni sklad pa tega v svoj letošnji program ni zapisal. Zahtev je bilo – kot pravijo – preveč.

Občinska skupščina pa je dobila dopis republiškega inšpektorata, naj uredi na odseku od Ruskega carja do črnuškega mostu pločnika za pešce in kolesarski stezi. Sedaj naj torej naredi občina to, kar je nameravala lani in kar ji ni uspelo.

Zadeva je tam, kot je bila lani. Le da občinska skupščina letos nima denarja, lani pa ga je imela. V. C.

DOPISUJTE

NEVSAKDANJA VSAKDANJOST

Sedem tisoč poštinih žigov

Milan Šporn se že 50 let ukvarja s posebnim konjičkom

V naši občini živi tudi bančni upokojenec Milan Šporn, ki petdeset let zbira znamke in poštne žige. Specializiral se je predvsem na zbiranje poštinih uradov na slovenskem narodnostnem ozemlju. Njegov konjiček je izredno zanimiv, zato naj na kratko opišemo, kaj smo videli in zvedeli na obisku pri njem.

»Od nekdanj me je zanimala zgodovina. Se v ranjki materi Avstriji so za večja slovenska mesta uradno uporabljali samo nemška imena, za nekatera manjša pa tudi nemško-slovenska,« je živah-

no začel pripovedovati skromni mož in razgrnil pred nami svojo zbirko.

»Avstrija je počasi začela uvajati dvojezične poštne žige, predvsem po letu 1851, ko je izdala svojo prvo znamko. Ob tem moramo vedeti, da so poštini žigi starejšega datuma kot poštne znamke. Poprej so bila pisma brez znamk, vendar opremljena s poštinih žigi.

Pravzaprav sem se ogrel za zbiranje poštinih žigov že pred plebiscitom za Koroško. Tisto obdobje 1918/19 je bilo glavni vir, da sem se kot Slovenec začel zanimati za

poštne žige na Koroškem. Najprej sem zbiral samo znamke in poštne žige s slovenskega narodnostnega ozemlja na Koroškem, potem sem segel tudi po »verigarjih«. Da, to so prve slovenske znamke, na njih je upodobljen mož, ki trga strelne verige nemške nadlode nad Slovenci.

Iz plebiscitnega obdobja imam, na primere, poštini žig z napisom Bistrica v Rožu, medtem ko je na žigu iz Borovlj samo nemško ime Ferlach... Koroška iz tega obdobja je nasploh zanimiva. Več krajev na Koroškem je imelo še iz trdih avstrijskih časov dvojezične poštne žige; poglejte tale žig: Klopinsko jezero. Obstaja samo žig s slovenskim imenom, nemškega žiga doslej še nisem zasledil. Tamkajšnja pošta je bila pod Avstrijo odprta samo v sezoni, ko je bilo dovolj turistov. Tudi vas Podgorje v Rožu je imela dvojezično poštno štampiljko, potem Svetna ves, Sinča ves, Sv. Jakob v Rožu...

O žigih s plebiscitnega obdobja iz let 1918/19 govori-

mo kot o »nacionaliziranih žigih«, naši so namreč z žigov spraskali nemške nazive krajev, kot so kasneje Italijani 1941. izpraskali iz žigov slovenskih pošt v bivši Ljubljanski pokrajini napise v cirilici.

Skocjan v Podjuni ima iz plebiscitnega obdobja na »verigarju« – prvi slovenski znamki – samo slovenski napis kraja, poprej v Avstriji pa je imel dvojezičnega. Takšnih pošt in žigov na Koroškem, ki so ostali pod Avstrijo vse doslej, je bilo v ranjki Avstriji kar precej.

In kako je okupator med zadnjo vojno spreminjal krajevna imena je prav tako razvidno iz poštinih žigov. Na Stajerskem smo imeli pred vojno veliko krajev, ki se začlenjajo s svetniki: Sv. Boljenk, Sv. Trojica v Slovenskih goricah itd. Nemci so svetnike ukinili in ponavadi prevedli krajevno ime v nemščino. Po osvoboditvi smo najprej sprejeli stara krajevna imena s svetniki, potem pa svetnike črtali oziroma poiskali nova krajevna imena. Sv. Boljenk pri Središču

so Nemci prevedli v St. Wolfgang in kasneje v Kaag. Po vojni smo imeli najprej spet staro ime S. Boljenk, zdaj pa je postal Kog.

Zanimiva je tudi Primorska. Po prvi svetovni vojni so Lahi nekaj mesecev obsele tudi v Rovtuh, na Planini, v Doljem in Gornjem Logatcu, v Hoterdeščici, na Uncu in Sorici. Ta čas so uporabljali dvojezične avstrijske žige na italijanskih znamkah. Planina je bila zmeraj Planina, tudi pod Avstrijo – in ničesar drugega.

V Sloveniji poznamo nekaj krajev, ki jih niso ne Avstriji ne okupatorji nikdar prekrstili: Rakek, Horjul, Podnart (pri Kropi) itd., medtem ko je bila Ježica pod nemško okupacijo Jescha. Vas Sava pri Litiji je bila vseskozi samo Sava.

Med nemško okupacijo Stajerske in Gorenjske je bilo v teh dveh slovenskih pokrajinah 62 poštinih uradov, Ljubljanska pokrajina pa jih je premogla 104.

Kakor veste, se pri nas krajevna imena kaj pogosto

spreminjajo. Sv. Ana v Slovenskih goricah je postala Zgornja Ščavnica, Sv. Marjeta ob Pesnici pa Smarjeta in Pesnica. Sv. Andraž v Slov. Goricah so preimenovali v Vitimirce.

Posebej zanimiva je zgodovina naselja Sv. Anton, prav tako v Slovenskih goricah, ki so ga Nemci predelali v Kirchberg, po vojni smo ga nekaj časa imenovali spet Sv. Anton v Slovenskih goricah, potem smo ga pa lepo iz nemščine prevedli naravnost – v Cerkevjak.

Doslej sem zbral nekaj čez 7000 poštinih žigov. Iz njih se lepo zrcali burna zgodovina naše dežele, pa tudi marsikateri nedoslednosti pri poimenovanju krajev. Najbolj nerodno je morda, da smo imena nekaterih krajev v največjem času povzeli oziroma prevedli iz nemškega poimenovanja naših, slovenskih krajev in naselij.

Zdaj imam pred seboj že drugo zbirko poštinih žigov, prvo pa sem odstopil poštne muzeju v Ljubljani, a je končal vneti zbiratelj N.

Priznanje za Savski odred tabornikov

SMUČARSKI PRAZNIK V DOLU

Drugi zapored so dobili naziv »partizanski odred« - Vrsta pohval za dobro organizacijo

Izvršni odbor Zveze tabornikov Slovenije je lani ob Dnevu JLA spet podelil najboljšim taborniškim enotam v Sloveniji častni naziv »partizanski odred«. Med njimi je tudi »Savski odred« iz Savskega naselja, ki je prejel ta naziv že drugo leto zapored.

Odred šteje več kot 200 članov in ga sestavljajo štiri člene, klub in družina medvedov in čebelic. »Morda najbolj od vseh slovenskih enot, imajo urejeno notranje, vodovno življenje,« je pred nedavnim dejal predstavnik izvršnega odbora tabornikov Slovenije.

Na občnem zboru so taborniki Savskega naselja kritično pregledali delo v preteklem letu. Precej govora je bilo o prostorih ali natančneje o sobi, ki jo imajo taborniki v stolpnici 3 na Linhartovi 60. Brez lastnih prostorov bi delo v taborniški enoti skoraj zamrlo. »S svojim prostorom, čeprav majhnim, smo nadvse zadovoljni,« je dejal načelnik odreda Dušan Kulovec. »Vendar smo taborniki, čeprav aktivni in vedno solidni, trn v peti nekaterim stanovalcem ter stolpnice. Z lažnimi in za lase privlečenimi argumenti so hoteli blatiti eno najboljših taborniških enot v Sloveniji. Na srečo taborniki nismo takšni in tudi naših nasprotnikov je le peščica. Čeprav je hišni svet na njihov pritisk izvedel referendum o tem, ali naj še uporabljamo njihove prostore, smo glede izida, ki še ni znan, optimisti. V nasprotnem primeru se bomo borili do konca, kajti lastni prostori so pogoj za naše delo in naš obstoj. Verjetno se tisti, ki nam naspro-

tujejo, ne zavedajo, kaj bi jim taborniki lahko nudili v primeru naravnih ali vojnih katastrof: imamo šotore, pohode in posteljnino, naši člani pa so poleg Rdečega križa usposobljeni tudi za nudenje prve pomoči,« je zaključil Dušan Kulovec.

Predstavnik izvršnega odbora Zveze tabornikov Slovenije Janez Cerar je na občnem zboru pohvalil celotno dejavnost Savskega odreda. Najzanimivejšim je podelil priznanje: osem »Savčanov« je dobilo pohvale, štirje srebrne in štirje zlate znake, ki so najvišje priznanje republiške zveze za delo v taborniški organizaciji. Prvič se je zgodilo, da je nek odred dobil toliko priznanj naenkrat. »Savčani« so jih zares zaslužili.

Dozvolj dela tudi za starejše tabornike

Borut Butinar-Muhca, član »Savskega odreda«, je dobil za požrtvovalno delo v taborniški organizaciji srebrni znak. Tabornik je od leta 1959. in je zdaj predsednik »Količka«, kluba starejših tabornikov. Vprašali smo ga, kakšen je namen njihovega kluba?

● V klubu se zbirajo starejši taborniki, oziroma novi člani, ki jih zaradi prevelike razlike v starosti ne moremo vključiti v vode. Člani kluba pomagajo odredovi upravi pri izvajanju njenega programa ter ji morajo biti čvrsta opora, ne pa očka, kot se je že primerilo drugod.

V zadnjih letih je čedalje manj gorskih stražarjev iz vrst tabornikov. Ali imate pri vas razvito to dejavnost?

● Ne, vendar bi bil zelo vesel, da bi tudi v »Savskem odredu« ustanovili gorsko stražo. V Sloveniji je le malo taborniških enot, ki še gojijo to privlačno in odgovorno dejavnost, gorska straža pa še deluje med planinci in lovci. Upam, da bomo letos to dejavnost obudili; prinesla bo še več pestrosti v naše delo.

Na izlete skupaj z nekdanjimi borci NOV

Dušan Kulovec-Kuli je dobil za požrtvovalno delo najvišje republiško priznanje — zlati znak. V taborniški organizaciji dela že 11 let. Zdaj je načelnik »Savskega odreda« in član sekretariata mestne zveze tabornikov. Vprašali smo ga, kako jim je uspelo v zadnjih dveh letih tako občutno povečati število članov »Savskega odreda«?

● Decembra 1965 smo imeli 87 članov, predlanskim 126 in lani 216. Delali smo načrtno; najbolj sposobne tabornike smo pripravljali za delo v vodih, 15 naših članov je bilo v gozdni šoli v Bohinju. Tako smo dobili mlad kader, ki smo ga ob začetku šolskega

leta vključili v delo. V septembru in oktobru smo imeli načrtno vpisovanje v organizacijo; povečali smo število čet od dveh na štiri.

Le z načrtnim šolanjem kadrov bomo našo dejavnost še razvijali, zato bomo tudi letos najprej organizirali vodniški tečaj v odredu, nato pa te člane poslali v gozdno šolo v Bohinju.

Kakšni pa so letošnji načrti vašega odreda?

● Utrdili bomo predvsem delo v vodih odreda. Bolj načrtno bomo tudi pripravili partizanske pohode in izlete v kraje, znane iz NOB. Opažamo, da se mladina manj zanima za NOB in pozablja, s kakšnimi žrtvami je bila priborjena svoboda. Povezali se bomo s predstavniki Zveze borcev in JLA ter izvedli več takšnih izletov, na katere bomo povabili nekdanje borce in aktiviste. Spomladi bomo organizirali »Pohod preko Pohorjskih dolomitov«, ki naj bi postal naša tradicionalna akcija. V velikem številu se bomo udeležili tudi »Pohoda po poteh partizanske Ljubljane«, poskušali pa se bomo tudi udeležiti zvezne akcije »Večno buči Sutjeska«.

Črnuški planinci v zagati

Za gradnjo planinskega doma na Mali planini, ki so ga lani črnuški planinci spravili od temeljev pod streho, je občinska skupščina obljubila 10 milijonov st. dinarjev. Šest milijonov so planinci v ta namen že dobili, ostale štiri naj bi dobili pri rebalansu občinskega proračuna. Ker pa lani rebalansa ni bilo, so »zmrznila« tudi obljubljeni štirje milijoni. Črnuški planinci so na ta denar z gotovostjo računali, zato so se zdaj znašli v zagati.

Planinski dom na Mali planini je pod streho, okna in vrata so vgrajena, polkna ga varujejo pred snegom, dežjem in vetrom. Stavba je — s strokovnim besednjakom povedano — v dokončani I. gradbeni fazi. Blagajna društva pa je prazna in izkazuje celo precej neporavnanih računov.

Po ocenah gradbenih strokovnjakov bi dom, zgrajen v dolini (I), veljal približno 25 milijonov st. dinarjev, Črnučane pa je v planini veljal samo 12,5 milijona. Toliko so namreč porabili družbenega denarja, še enkrat toliko pa so planinci vložili v gradnjo s prostovoljnim delom. To je dovolj zgovoren podatek, da bi planincem lahko priskočili na pomoč. Dom bi odprli, samo da uredijo tla v notranjih prostorih, obdelajo notranje stene, napeljejo vodovod in elektriko. Planinci, kvalificirani strokovnjaki posameznih strok, so torej pripravljeni prijeti za delo, če bi le dobili 10 milijonov st. dinarjev za material.

Vsa vas je sodelovala pri organizaciji XXIII. republiškega prvenstva v smučarskih tekih in klasični kombinaciji

Prizadevni smučarski delavci v Dolu, ki so letos praznovali 30 let odkar so bile v tem kraju prve smučarske tekme, so se lotili izredno zahtevne in težavne naloge, ko so zaprosili obč. zvezo za telesno kulturo in smučarsko zvezo Slovenije, da jim poverita organizacijo letošnjega republiškega prvenstva v smučarskih tekih in klasični kombinaciji. Tako SZS kot naša Ob.ZTK nista oklevali, saj sta videli, da bodo Dolani — tako kot tolikokrat prej — ponovno dokazali, kaj zmorejo in kaj se da napraviti, če so vaščani složni, ko je treba zavihati rokave.

Več kot 3 mesece se je številni organizacijski odbor, ki ga je vodil znani smučarski delavec Jože Jerman in v katerem so bili še številni nekdanji smučarji kot bratje Kuharji in drugi, pripravljali na ta veliki praznik. Predvidena je bila številna udeležba, ki je — kot se je kasneje videlo — prekosila vsa pričakovanja, saj je v Dolu nastopilo več kot 150 tekmovalcev. Organizacijskemu odboru je uspelo ob pomoči obč. zveze za telesno kulturo Bežigrad, tovarne barv JUB, krajevne skupnosti in drugih, prebroditi vse težave in uspešno organizirati to tekmovalstvo. Skoda, da jim je spet zagodla muhasta zima in je močna odjuga pobrala skoraj ves sneg. No, prav ta težava pa je spet združila Dolane, kajti vsi so pohiteli na smučarske proge in zagotovili s svojim požrtvovalnim, prostovoljnim delom, da se je tekmovalstvo lahko brez večjih težav in spodrseljave izvedlo. Vsi, ki so bili priča tej enotnosti in požrtvovalnosti, so bili soglasni, da takega navdušenja, take sloge in volje do naporega dela, še niso videli. Od gasilcev, učencev, do kmetov in delavcev, vsi so prišli za lopate in grablje ter uspešno premagali veliko oviro, ki je grozila, da bo onemogočila izvedbo tekmovalstva.

Samo tekmovalstvo je potekalo po urniku, brez zastojev in zapletljave, za kar gre pohvala prizadevnemu sodniške

mu zboru in zapisnikarjem. Zanimanje za tekmovalstvo je bilo veliko in je tekmovalstvu vedno prisostvovalo veliko gledalcev. Tekmovalci so se borili izredno zagrizeno in požrtvovalno, kot bi se hoteli oddolžiti domačinom za njihov trud. V središču pozornosti so bili, seveda najboljše — olimpijci, ki so pokazali dobro pripravljenost in lep tek tako v posameznih tekih, kot v štafetah.

Domačini so imeli najmočnejše tekmovalce v nadarjenem Krašovcu, ki je bil sicer 4. a le za borih 20 sekund za zmagovalcem, Slavku Premožetu, ki pa je imel smolo, ker je dobil štrtno številko čisto spredaj in se je uvrstil slabše kot običajno. Dobro pa je tekla tudi štafeta Dola v postavi Slavko Premožec, Avgust Laznik in Janez Pavčič, ki si je v močni konkurenici pridobila zelo dobro 4. mesto. Skoda, da je drugi tekmovalac mladinske štafete Vodnik zlomil smučko, kajti mladinci so imeli zares lepe izgleda za osvojitev 3. mesta.

Na zaključni prireditvi, ki je bila v prepolni dvorani, se je vsem za udeležbo, sodelovanje in prispevek zahvalil predsednik org. odbora Jože Jerman, nakar so člani mladinske igralske skupine izvedli krajšo igrico, pevci pa zapeli nekaj pesmi. Najlepša Slovenka Saša Zajc in zastopnik SZS Janez Pavčič sta zmagovalcem in prvolasiranim podelila zmagovalne lentice, zlate, srebrne in bronaste medalje, po 6 prvoplasiranih pa je prejelo tudi praktična darila, ki so jih prispevali: tovarna »Rašica«, »Voletektista« in »Slovenija športa«.

V zaključni besedi se je predstavnik SZS Janez Pavčič zahvalil prizadevnim vaščanom Dola za ves njihov trud, čestital organizatorjem za vzorno organizirano prvenstvo, ki je z zelo številno udeležbo in lepimi ter zanimivimi borbami prav gotovo doseglo svoj namen in končno čestital zmagovalcem in vsem nastopajočim za njihovo požrtvovalnost in borbenost, kljub nekoliko zahtevnim program in težkem snegu.

Godbeniki milice so z zvoki fanfar naznanili, da je XXIII. republiško prvenstvo zaključeno, organizacijski odbor pa je navzoče povabil v gostilno Pečnikar na prigrizek, ki ga je pripravila tovarna JUB.

Prepričano smo, da je letošnje republiško prvenstvo v Dolu prispevalo k popularizaciji zimskega športa na tem koncu naše občine, da je vzbudilo zanimanje domačinov, okoličanov in tudi občinskih forumov. Tu gre omeniti sprejem za vodje ekip in vidnejše reprezentante ter člane organizacijskega odbora, ki ga je priredilo obč. skupščina Bežigrad in na katerem je bilo pristno, domače, športno razpoloženje. Tu di obč. zveza za telesno kulturo je prispevala k uresničitvi vseh zamisli in potreb organizacijskega odbora, saj so poleg materialne pomoči pri pripravah sodelovali tudi člani upravnega odbora Ob.ZTK.

Bežigrajčani na proslavi v Dražgošah

Na pobudo tabornikov »Bičkove skale« in Savskega odreda je bil za letošnjo 26. obletnico znane borbe v Dražgošah množični izlet članov taborniških in drugih športnih organizacij na to proslavo. Kar 1 avtobusov Kompassa z 240 člani je krenilo proti Zelezni in nato v Dražgoše, kamor so prispeli tik pred pričetkom slavnosti. Po prisrčnem snidenju s domačini, preživeli borci in tekmovalci, ki so te dni nastopali v Dražgošah, so se napotili najprej k spomeniku padlim, kjer je

bila komemorativna svečanost, potlej pa na pokopališče, h grobovom padlih borcev in vaščanov. Od tu so odšli k znani Bičkovi skali, kjer je bila pred 26. leti slavna bitka, ko so Biček in njegov tovariši kljub večkratni sovražni premoči dolgo kljubovali ter branili svojo vas pred nacisti. Ob skali je zbranim spregovoril domačin — borec, sedaj podpolkovnik JLA Janez Lušina in jim opisal zgodovinske dogodke.

Člani taborniških organizacij so nato izvedli vrsto nastopov in tekmovalj v postavljanju sneženega moža sankanju in drugih veščinah, nekateri pa so z zanimanjem sledili borbam najboljših slovenskih smučarjev-tekačev.

Vsi, ki so se udeležili tega uspelega izleta, so bili enoglasni in tem, naj postane ta izlet tradicionalen, vsakoletni, da bi tako prispevali k proslavi in imeli stalne stike z vaščani Dražgoš, ki »svoje« tabornike vedno sprejmejo z odprtimi rokami in srcem. Občinska zveza za telesno kulturo, ki je že letos podprla ta izlet, ima namen tudi prihodnje sodelovati in tudi materialno podpreti udeležbo svojih članov na dražgoških proslavah, kar smatra, da so tako množični izleti, združeni z udeležbo na prireditvah, ki imajo namen obujati slavne tradicije NOB, poleg tega pa z ustvarjanjem novih poznanstov in rekreativno dejavnostjo, potrebni in koristni.

Mladi se uveljavljajo

Na košarkarskem turnirju za »Pokal republik«, ki je bil konec januarja v ljubljanski dvorani Tivoli, so v republiški reprezentanci Slovenije nastopile tri mladinke in en mladinec iz Bežigrada. Vida Oven, Nada Mavec in Marjeta Lupše, članice Partizana Ježica, so igrale pri mladinkah, Jože Perovšek, član KK »Stadiona«, pa pri mladincih.

Vida Oven je bila kapetan ekipe mladink in druga najboljša strelka v izbrani slovenski vrsti.

Reprezentanca Slovenije je zmagala pri mladincih, mladinke pa so se uvrstile na tretje mesto. Strokovnjaki so zelo ugodno ocenili znanje nastopajočih na tej reviji jugoslovanske mladinske košarke.

Zagrizene borbe smučarjev na dolskih smučinah — Pokrovitelj republiškega prvenstva je bila kemična tovarna JUB

Avtobus

VOZNI RED ZA AVTOBUSE, KI VOZILJO V DOL:

Odhodi iz Ljubljane:
 6.35 (S), 7.30 (S), 8.00 (C),
 12.15 (S), 12.20 (C), 13.15 (S),
 14.10 (C), 14.20 (S), 15.30 (S),
 18.20 (C), 19.40 (S), 22.30 (C).

Odhodi iz Dola:
 5.12 (S), 5.20 (C), 5.58 (C),
 6.42 (S), 7.22 (S), 9.35 (C),
 12.12 (S), 13.10 (C), 13.43 (S),
 16.27 (S), 18.20 (C), 18.42 (S).

S — vozi skozi Sentjakob, C — vozi skozi Črnuče.

Devize

Kreditna banka in hranilnica, Titova 55 (nasproti Gospodarskega razstavišča), telefon 313-264, izdaja tudi devize na potne liste. Uradne ure v ponedeljkih in sredo od 7.30 do 16. ure, v torekih, četrtkih in petkih od 7.30 do 12. ure.

Knjižnica

Ljudska knjižnica Bežigrad, Titova 61, telefon 311-403, je odprta vsak delavnik od 8.30 do 12. ter od 15. do 19. ure, razen ob sredah popoldne. Knjižnica Stožice, klub družbenih organizacij, Titova 201.

Je odprta v torekih od 18. do 19.30 ure. Knjižnica Črnuče, združeni dom je odprta v sredo od 16. do 18. ure.

Lekarna

Lekarna »Bežigrad«, Tiotva 55 (nasproti Gospodarskega razstavišča), telefon 311-141, je odprta vsak delavnik od 8. do 19. ure.

Matična služba

Rojstva, poroke ali smrti se prijavijo na matični urad Uprave za upravno politične zadeve Ljubljane, Mačkova ulica 1 (Kresija), telefon 315-663. Tam izdajajo vsa potrdila in tudi potrdila o državljanstvu.

Pošta

Pošta Ljubljana Bežigrad, Titova 70, posluje ob delavnikih od 7 do 19. ure, v sobotah pa od 7 do 14 ure; pošta Ljubljana 14 (Ježica), Titova 265, posluje ob delavnikih od 8. do 15. ure; pošta Ljubljana 12 (Savsko naselje), Luitze Pesjakove ulice, posluje ob delavnikih od 13. do 19. ure; pošta Črnuče posluje ob delavnikih od 8 do 15. ure; pošta Dol pri Ljubljani posluje ob delavnikih od 8 do 15. ure.

Kino

MLADINSKI KINO »SOCA«:
 (Akademski kolegij, Trg VII. kongresa, za Gospodarskim razstaviščem).

Predstave vsak petek, soboto, nedeljo in ponedeljek ob 15., 17. in 19.30, ob nedeljah matineja ob 10. uri.

Od 2. do 5. febr. amer. barvni film »CRNE OSTROGE«, od 9. do 12. febr. — amer. barvni film »REVOLVERASI RANCA CASA GRANDI«, od 16. do 19. febr. — amer. barvni film »EKSPRES POLKOVN.

NIKA RYANA«, od 23. do 26. febr. — angleški barvni film »NALOGA ESKADRILE 633«.

KINO SAVLJE:
 (Prosvetni dom)

Predstave v soboto ob 20. uri, v nedeljo ob 16. in 19. uri.

3. in 4. febr. amer. film »AME. RIKA, AMERIKA«, 10. in 11. febr. nemški barvni CS film POSLEDNJE JAHANJE V SANTA CRUZ«, 17. in 18. febr. angleški barvni CS film »DZINGISKAN«, 24. in 25. febr. angleški CS film »PEKLENSKA FREGATA«.

ČESTITAMO

Pavlina Snoj iz Ravbarjeve ulice 11, je 16. januarja dopolnila 87 let.

Valentin Verbič iz Preradovičeve ulice 18, je 11. januarja dopolnil 86 let.

Ivanka Cigoj iz Dermotove ulice 14, je 14. januarja dopolnila 84 let.

Franja Mihelčič iz Tolstojeve ulice 57, je 25. januarja dopolnila 84 let.

Rudolf Rusjan iz Ravbarjeve ulice 8, je 5. januarja dopolnil 83 let.

Anton Topolčnik iz Samove ulice 14, je 16. januarja dopolnil 83 let.

Ivanka Velikonja iz Samove ulice 23, je 26. januarja dopolnila 82 let.

Janez Bučar iz Titove ceste 41, je 29. januarja dopolnil 81 let.

Antonija Vrankar iz Trstenjakove ulice 3, je 18. januarja dopolnila 82 let.

Pavel Gostič iz Linhartove ceste 26, je 24. januarja dopolnil 81 let.

Franc Kocijančič iz Herbersteinove ulice 7, je 25. januarja dopolnil 81 let.

Anton Smrajc iz Kozelejeve ulice 16, je 23. januarja dopolnil 80 let.

Josipina Černigoj iz Kamniške ulice 36, je 11. januarja dopolnila 79 let.

Matija Guček iz Parmove ulice, 43, je 15. januarja dopolnil 79 let.

Rudolf Izanc iz Herbersteinove ulice 21, je 14. januarja dopolnil 79 let.

Ana Selko iz Peričeve ulice 26, je 13. januarja dopolnila 79 let.

Marija Hanikam iz Podmilščakove ulice 16, je 4. januarja dopolnila 78 let.

VELIKA PLANINA — VAŠA PLANINA

Najbližja žičnica v gore: IZ LJUBLJANE V TRIČE-TRT URE NA VIŠINO 1600 METROV. Do spodnje postaje žičnice je 34 km poti, za Bežigradjane še kakšen kilometer manj.

Zgornja postaja gondolske žičnice

OBIŠČITE PLANINO POZIMI

Avtobusi

iz Ljubljane preko Kamnika do spodnje postaje žičnice vozijo ob delavnikih ob: 6.45, 7.35, 10.30, 14.10, 15.30, in 18.30, ob nedeljah pa so odhodi iz Ljubljane 5.35, 6.25, 8.30, 10.30, 11.45, 13.30, 16.30 in 18.30.

Iz Kamniške Bitrice se vračajo avtobusi v Ljubljano ob delavnikih ob: 8.05, 8.55, 12.15, 15.55, 17.10 in 20.10, ob nedeljah in praznikih pa ob 7.25, 10.05, 10.40, 14.15, 17.15, 18.05, 19.15, in 20.15.

Avtobusi so opremljeni z ustreznimi napravami za prevoz smučič in sank. Spodnja postaja žičnice je le streljaj od avtobusne postaje.

Z avtomobilom

Cesta v Kamniško Bistrico je večji del asfaltirana in jo redno plužijo. Pri spodnji postaji žičnice je velik očiščen parkirni prostor za približno 300 vozil. Na razpolago so tudi garaže.

Gondolska žičnica

Spodnja postaja gondolske žičnice je na nadmorski višini 554 metrov. V petih minutah vas potegne 858 metrov visoko. Vožnja traja 5 minut. V gondolo gre 30 potnikov pri eni vožnji; v eni uri lahko prepeljejo 360 potnikov.

Žičnica vozi od 8 do 20. ure vsako polno uro, če pa je dovolj potnikov, vozi nepretrgoma. Tudi po 20. uri je mogoče naročiti posebno vožnjo Skupine imajo na žičnici popust.

Sedežnica na Zeleni rob

Na zgornji gondolski žičnici lahko takoj presedate na sedežnico ki vas popelje še 190 metrov višje na Zeleni rob; vožnja traja 10 minut. Tam ste na nadmorski višini 1602 metra. Sedežnica prepelje v eni uri 400 potnikov. Sedežnica vozi le do 17. ure.

Smučarske vlečnice

Letos obratujejo na Veliki planini tri nove smučarske vlečnice, ki jih je podjetje »Ljubljana Transport« kupilo v Švici. Do prve vlečnice, »pri vodnjaku« je od Zelene roba približno 10 minut hoje. Drugi dve vlečnici sta v Tihi dolini.

Vlečnice so dolge od 250 do 350 metrov.

Gostišča

V bifeju pri spodnji postaji žičnice, v hotelu »Simnovec« (1412 metrov nad-

morske višine) in v planinski koči pri zgornji postaji sedežnice na Zelenem robu, vas bodo vedno hitro in solidno postregli.

Smučarski tereni

Smučarska proga je ob sedežnici od Zelene roba do Simnovca. Tereni za zahtevnejše smučarje in izletnike so še v Tihi dolini, proga nad vodnjakom pa je dobila ime »Cervinia«.

Izposojanje smučarske opreme

Na zgornji postaji gondolske žičnice je izposojevalnica smučarske opreme. Izposodite si lahko smučič, čevlje in tudi sanke.

Na razpolago je učitelj smučanja. Prijavite se v hotelu »Simnovec«.

Za varnost obiskovalcev in smučarjev skrbijo zaposleni na žičnici in člani Gorske reševalne službe, ki imajo vse potrebne pripomočke.

Peš po planini

Od zgornje postaje gondolske žičnice mimo hotela »Simnovec« do zgornje postaje sedežnice na Zelenem robu je približno pol ure hoda. V bližini so počitniške hišice delovnih kolektivov, med njimi tudi nekaj bežigradskih. Od Zelene roba mimo vodnjaka do starega planšarskega naselja na Veliki planini je približno četrto ure hoda, do (domžalskega doma pa je še približno ravno toliko poti.

Cene

Avtobus: iz Ljubljane do spodnje postaje gondolske žičnice — 310 Sdin

Gondolska žičnica: v eno smer 800 Sdin (otroci do 10 leta starosti 400 Sdin), povratna karta 1.200 Sdin (otroci 600 Sdin).

Sedežnica: v eno smer 400 Sdin (otroci 200 Sdin), povratna karta 600 Sdin.

Gondolska žičnica in sedežnica skupaj: v eno smer 1.200 Sdin (otroci 600 Sdin), povratna karta 1.600 Sdin (otroci 800 Sdin)

Posebni popust za večje število voženj. **Smučarske vlečnice:** ena vožnja 50 Sdin

Izposojanje smučarske opreme: smučič s palicami 1.000 Sdin na dan, smučarski čevlji 800 Sdin, dvosedezne sanke 500 Sdin, enosedezne sanke 350 Sdin na dan.

NAROČITE ZBOR OBČANOV!

Trolejbus

Vozni red za trolejbusno progno štev. 8 Črnuče — Litostroj (ob delavnikih)

Odhodi iz Črnuče:

5.11	5.19	5.27	5.35	5.43	5.51	5.59	6.07	6.15
6.23	6.31	6.39	6.47	6.55	7.03	7.11	7.19	7.27
7.42	7.54	8.06	8.12	8.30	8.54	9.18	9.42	10.06
10.30	10.54	11.18	11.41	12.04	12.28	12.44	12.52	13.00
13.08	13.16	13.24	13.32	13.40	13.48	13.56	14.04	14.12
14.20	14.28	14.34	14.46	14.52	14.58	15.04	15.10	15.22
15.40	15.58	16.16	16.34	16.52	17.10	17.28	17.46	18.04
18.22	18.40	18.58	19.16	19.34	19.52	20.11	20.30	20.55
21.05	21.25	22.25	23.25					

Odhodi z Bavarskega dvora na Črnuče:

4.50	4.54	4.58	5.06	5.14	5.22	5.30	5.38	5.46
5.54	6.02	6.10	6.18	6.26	6.34	6.42	6.50	6.58
7.06	7.14	7.30	7.38	7.46	8.00	8.23	8.48	9.12
9.36	10.00	10.24	10.48	11.12	11.36	12.00	12.15	12.23
12.31	12.39	12.47	12.55	13.03	13.11	13.19	13.27	13.35
13.43	13.51	13.59	14.07	14.15	14.23	14.31	14.39	14.47
14.57	15.16	15.34	15.52	16.10	16.28	16.46	17.04	17.22
17.40	17.58	18.16	18.34	18.52	19.10	19.28	19.48	20.05
20.23	20.41	21.05	22.05	23.05				

Križanka

Vodoravno: 1. snov za izdelovanje sveč, 8. slovenski narodni heroj, po njej se imenuje šola v Stožicah (Danila), 13. ljubljansko podjetje, združeno v podjetje IMP, 15. izolacija, osamitev, 16. negativno nabit delec atoma, 17. osebni zaimek, 18. aparat, 19. zgornja okončina, 29. ovčje krzno, 22. glavno mesto Gane, 23. ime italijanske filmske igralkice Mirande, 24. vas v naši občini na desnem bregu Save, 26. dalmatinska vprašalnica, 27. dalmatin, lesen most, 28. rimska boginja jeze, 29. predlog,

31. hrana, jedača, 34. planina nad Tetovim v Makedoniji, 35. izraelski zunanji minister (Aba), 37. tovarna elektromateriala na Črnučah, 38. mesto v italijanski pokrajini Teramo, 39. španski pesnik, rodoljub, ki so ga ubili falangisti (Federico Garcia), 41. kratica ameriške poročevalske agencije, 42. smeti pri mlatenju žita, 43. ruska dolžinska mera (0,71 m), 44. dobričina iz filma »Kekec«, 46. mesto v srednji Italiji, središče srednjeveške kulture, 47. pripadnica starega naroda v Laciju.

Navpično: 1. slovenski dirkač, imenovan »Leteči Kranje«, 2. tovarna nogavic v Savijah, 3. pripovedno pesni-

štvo, 4. tropska rastlina z mesnatimi listi, 5. ime avstralskega tekača Clarka, 6. rimska štiri, 7. novost, noviteta, 8. ptica pevka, 9. temeljni zakon države, 10. narodno moško ime, 11. rimski bog ljubezni, 12. preprosto ljudstvo, 14. fizikalna enota za silo, 20. hribovit, težko dostopen svet, 21. domovina, očetnjava, 24. obvodna rastlina, 25. daljše časovno obdobje, 27. pogonsko gorivo za motorje z notranjim izgorevanjem, 29. mesto v severni Norveški, 30. roman francoskega pisatelja Aneta, 31. vas ob Savi blizu Tomačevega, 32. železniška kompozicija, 33. tovarna aluminijastih izdelkov v Slovenski Bistrici, 34. popularno ime kopališča na Ježici, 35. kratica grškega gibanja za svobodo med II. svet. vojno, 36. znana Kosovelova pesem, 38. glavno mesto francoskega departmaja Tarn, okoli 40.000 prebivalcev, 40. ime ruske balerine Pavlove, 42. steza, 45. avtomobilska oznaka Sarajeva. Sestavil: L. Bradeško

REŠITEV KRIŽANKE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

VODORAVNO

1. arborin, 8. skaza, 13. Partizan, 15. orkan, 16. aneks, 17. Va, 18. metla, 19. rida, 20. ujna, 22. team, 23. Ava, 24. oleander, 26. ta, 27. Orr, 28. tun, 29. VV (Valentin Vodnik), 31. Kraigher, 34. čir, 35. kraj, 37. kroj, 38. Cene, 39. račun, 41. Ot, 42. polič, 43. osina, 44. Bistrica, 46. pečat, 47. članek.

NAVPIČNO

45. SL (Sinclair Lewis).

